

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 8 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Gyöngyös-utca 4. sz.

Az allensteini tragédia.

Írta: romániai lovag Czogler Gusztáv csendőrfőhadnagy.

Az allensteini tragédia újból kísért. Újaghirak szerint a nemtorozási Gröben százados által agyonlőtt Schönboeck őrnagy feleségét — ki annak idején (a gyilkosság után) állítólagos súlyos elmabajjal egy gyógyintézetben helyeztetett el — az ügyész Indityányra újból vád alá helyezték s így alvárható, hogy az allensteini tragédia hőnője újból magára fogja venni az egész művelt világ figyelmét, részben a magasabb társadalmi állásokhoz tartozó szereplők személyisége, részben pedig az indító okokból végrehajtott büntetés miatt, melynek, mint számtalan más esetben, a szerelme a rugója.

Talán nem lesz érdektelen, ha a megrendítő esetet — legalább főbb mozzanataiban — olvasóinkkal megismertetem.

A per kezdettől fogva rendkívül érdekeltte a sorok íróját, ki nem mulasztotta el, hogy napilapokban, helyi külföldi szakmunkákban a megrendítő eset hiteles részleteiről tájékozódást nyújtson.

A mennyire ez a lap keretel között lehetséges, megkíséreltem, hogy az esetet a maga rendkívül érdekes részleteivel leírjam.

Gröben százados 1870 január hó 16-ikán született. Kilenec éves korában elveszítette atyját s így nevelőse ezután az igen erélytelen anyjára hártult.

Már gyermekkorában élénk képzelőtehetségű, lohhunakony, magabuzárkózott, talancokon, mártáklatos s ábrándozó természetű volt.

Ideálokhoz ragaszkodva s nemies gondolkodása, valamint a mások szorongatottsága iránti őszinte részvétel mellett, külső nyugodtság látszata alatt, nagyfokú szenvedélyesség lappangott.

1891. évben mint hadnagy egy tűzözorodhe osztott be, honnan az 1899. évben mint főhadnagy szabadságoltatván, a burok pártján az angolok ellen küzdött. A transzváli háboruban kiváló tovékenységet fejtett ki. Tizenhárom ütközethen volt részt s négyszer kapott sebet.

A háboruban súlyos maláriába esett, olyannyira, hogy egy ízben öt napig fekvett eszméletlenül.

1903. évben egy fél évig Mazedóniában tartózkodott, hol a huszárosok közvetlen szemlélője volt. Itt a burok földjén szerzett malárián rendkívüli hevességgel tört ki rajta.

1906. évben karácsony tájt (a büntetést megelőzőleg egy évvel) mint százados, a háborúk izgalmait s nélkülözéseit által megtámadott idegrendszerrel a jóformán fonkretett egésséggel Allensteinba helyeztetett.

Társainak benemében szerint Gröben százados a katonai szolgálattal iránt rajongó szeretettel viseltetett, rendkívül jó szívű, szerény s hölgyek társaságában igen tartózkodó volt. Összintőség s igazság szeretet mellett annyira önzetlen volt, hogy áldozatoktól sem riadt vissza.

Dicsőrik nyíltságát, bátorságát, gyors elhatározási képességét s erélyét. Korán nyilvánult meg benne az ugynevezett »nekimenés« iránti hajlam. A könnyelmű kalandokat nem szerette s a házasság boldogságát eszményi fényben látta.

Transzválból visszatérve, lényében észrevehető változás állott be. Így már akkor egyik bajtársának egy összetűzés alkalmával tanúk nélküli párbajt ajánlott fel s egy más alkalommal, midőn egy becsületében megtámadott nő védelmére kelve azon megjegyzést kellett hallania, hogy hiszen ő nem férje azon hölgynek, az illetőt tarkon ragadva fojtogatni kezdte.

Nemi élete — mely ezen tragédiában oly nagy szerepet játszott — kezdettől fogva rendellenes volt.

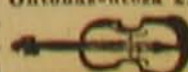
A további fejlemények megértéséhez feltétlenül szükséges, hogy erre vonatkozólag egyes részletek közöltesseknek.

Ugyanis tizen éves korában játékból anyja hátán lovagolt, a mi nála bizonyos kőjérzést váltott ki. Felnőtt korában — ezen első nemi kőj hatás alatt — lovaglás közben elégitette ki nemi ösztönét, hologaz képzelésben mindig nőnek képzelvén lovát. Ezen nemi rendellenesség végül oda vezetett, hogy nővel egyáltalán nem tudott nemi érintkezést folytatni, mely gyöngesége egyenesen szorongatottlenné tette. É mint meg hasonlott önmagával s életét semmire sem becsülve, az az ő számára értékkel egyáltalán nem bírt.

Különös játéka a sorának, hogy tulajdonképpen épen az anyjával folytatott játék képezte vádlott egész szu-

Első magyar vill. orszo berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője, az Oszkai és a szabadelmaszotti Rákóczi társulat vezetője Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

össeszárl és királyi udvari szállító, a os. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Ajánlja saját gyárában készült összes, vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltemek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

talált, azon mászott a lakásba, melynek tartó zsinóráját az őrnagyné tudtán kívül átvágta.

Kinyitáskor az ablak hangosan csapódott s a lakásban egy ajtó később nyikorgott is, minek következtében Schönebeck őrnagy felébredhetett, mert Gröben százados az ebédlőbe jöve már Schönebeck őrnagy hálószobáját kivilágítva találta. Midőn a hálószoba ajtaja felé lépett, szemben találta magát az őrnagygyal, ki egy forgópisztolyt fogott rá, miközben azt (látszólag) elsűtni akarta. Ezen pillanatban tehát nem volt mit tennie, mint Schönebeck őrnagyot egy lövéssel leteríteni.

A bur háboruban szerzett tapasztalatai alapján Gröben százados azonnal látta, bogy ellenfele meghalt.

Csak az bántotta, bogy a dolog nem sikerült úgy, a hogyan ő akarta, t. i. bogy nem párbajra került a sor. Nem tudni, hogy bánat vagy félelem gondolata nem szállta-e meg, csak az az egy megnyugtató érzés fogta el, hogy az asszony végre szabad! Arra nem is gondolt, hogy a gyanu őreá terelődhetik. Így nem is tett semmit sem, hogy a gyanut magáról elhárítsa, a pisztolyokat nem cserélte ki, a világitást nem oltotta el, a hullának nem adott oly helyzetet, hogy az az öngyilkosság látszatát keltesse.

A gyanuokok összetalálkozása folytán Gröben letartóztatott s miután hetekig tartó megfigyelés után ép elméjének találatot, teljesen felszabadult az asszony varázsa alól s így szörnű tettének tudatára ébredt és belátta azt is, hogy a büntetést lehetetlen lesz kikerülnie. Egy óvatlan pillanatban öngyilkos lett. Étkezés közben egy tompa evőkéssel felvágta nyakütőereit s elvérzett.

Sajátmaga felett ítélkezett s bűnét halála által iparkodott kiengesztelni.

A magzatelhajtás.

Irta: Némethy Ferencz csendőrszázados. (Vége.)

Magyarországon csak kevés magzatelhajtás jut nyilvánosságra, átlag 6—7 esetben kerül évente sor ítéletbozatalra. Ez mindenesetre kedvező jelenség, ha tekintetbe vesszük a többi európai államok statisztikáját, mert Angolországban évente átlag 35, Poroszországban 21, Francia- és Bajorországban 20, Spanyolországban 11 esetben lett a magzatelhajtás ténye megállapítva, nem is beszélve Amerikáról, hol New-York államban egyedül 80,000 re becsülik a magzatelhajtások számát, melyekből csak minden ezredik képezi hivatalos eljárás tárgyát.

A műveltség fejlődésével, a drágaság fokozatos emelkedésével és ebből kifolyólag a megélhetési viszonyok rosszabbra fordulásával az arányszám nálunk is emelkedni fog, azért nem árt egy kis elővigyázat, hogy a büntények ezen neme el ne harapódzék.

Figyelembe kell vennünk azt is, hogy a magasabb társadalmi körökhöz tartozó nők többnyire külföldön végeztetnek műtétet magukon, mint megfigyelték ezt Angolországban, hol azt tapasztalták, hogy sokan Párisba utaznak és itt hajtják el magzatukat. A magzatelhajtás intézetekben, vagy az azzal üzletszerűleg foglalkozók lakásán eszközöltetik. Magán szülőintézetek nagyobb városokban, így pl. Párisban vannak és külön ügynökök gondoskodnak, bogy legyen az intézetnek lakója is. Magyarországon a bábák, javasasszonyok stb. adnak menhelyet az akarat ellenére teherbe esett nőknek és itt gyakorolják a magzatelhajtást. Ez a városokban és a vidéken egyaránt szokásos. Magam is ismertem egy javasasszonyt, kinek a magzatelhajtás jól jövedelmezett, abból vagyont szerzett és Isten tudja bány esetben működött közre eredményesen. Egy lány balála, kiről meg lett állapítva, hogy elvetélt, vezetett a gonosztévő nyomára és leleplezésére.

Czigánynők és kiérdemesült kéj nők részint felkeresik a teherbe esett nőket és kínálják szereiket, vagy őket keresik fel. Hivatásos magzatelhajtók mindenütt vannak, a pór nép közt is találhatók. A mesterség néha nemzedékről nemzedékre öröklődik, akárcsak a kuruzlás. A szerek többnyire egyszerűek, külsőleg vagy belsőleg hatók. Jól összeállított collectiót a drezdai bűnügyi mnzeumban láttam, a brémai kevésbé tanulságos.

Használatban vannak: irrigator, anyaméhfecskendő, szárított növényekből készült kivonatok, tbeák, tinctnrák, fürdőberendezések stb.

Megbízható, ügyes, lelkiismeretes és becsületes magzatelhajtó oly ritka, mint a fehér holló. A legtöbb tudatlan, tanulatlan kuruzsló, a szakértelem minden híjával, kinek más célja nincs, mint az áldozatot megkopasztani. Még jó, ha ártalmatlan szerekért csalja ki a pénzt, de vannak megrögzött gonosztévők, szívtelen bestiák, kik nemcsak a fejlődő életet pusztítják el könnyörtelenül, hanem magával az anyával sem törődnek. Bábák, betegápolók, kik mesterségük gyakorlása közben az emberi szenvedésekkel közvetlen szemléletből megismerkednek, a fájdalom iránt közönyössé lesznek, érzékük eltompul, a könnyörület ismeretlen fogalomvá válik, ezek tehát nem igen csinálnak lelkiismereti kérdést a magzatelhajtásból sem.

Nem mondom, hogy nincs, ki könnyörületből ne segítene kivételesen magzatelhajtásnál. Vannak asszonyok, kiknek megesik szívük, hallva a terhes nő panaszait és nem tartják bűnnek azt a teherből megszabadítani, azon téves felfogásból kiindulva: „Hol nincs élet, ott büntett nem lehet.” A legtöbbet azonban a pénzvágy viszi a bűnös utra. Ezek se egyszerre kerülnek a lejtőre. A teherbe esett nő először kér, rimánkodik, fűt-fát ígér és ha az első eset sikerült, akkor a többi már magától megy. A titkot mindenki megőrzi,

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
basználjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ara K 1:20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Káspsten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállításe.

a büntetés esélyei csekélyek, a mesterség jövedelmező, kész tehát az üzletszerű elhajtó. Orvosok, lelkészek és kórházak vezetői adhatnának felvilágosítást, hány esetben lett a magzatelhajtás megkísérlve vagy végrehajtva, a hivatalos adatok ezen kérdés megvilágítására elégtelenek.

A magzatelhajtás nyomozása különös tapintatot és elővigyázatot igényel. A kérdés megoldása keszves természetű, mert a női becsületet érinti és a gyanuba vett nőzemélynek ok nélküli meghurcoltatása annak jó hírnevét teszi tönkre.

A magzatelhajtás gyanuja valakire ráirányítható:

a) közvetlen	} feljelentés	} által.
b) névtelen		
c) mende-monda		

Az ily feljelentéseket és hírezteléseket a csendőrnek mindig tartózkodással kell fogadnia és nem szabad addig fellépnie, míg csak kézzelfogható bizonyítékoknak vagy alapos gyanukörülményeknek nem jutott hírtokába.

Mit kell tehát neki mindenekelőtt megállapítani?

Először is azt, hogy volt-e a gyanúsított áldott állapotban; másodsor: ha terhes volt, szült-e és nemleges esetben mikép vesztette el a gyermekét?

A felelet mindkét kérdésre igen nehéz.

A terhesség ugyanis nem minden nőnél vehető észre. Némely nő testalkata olyan, hogy alig tűnik fel, hogy más állapotban van, ezenfelül szűrés és észszerű öltözködés által is eltakarhatja változott állapotát olyannyira, hogy még a környezetét is tévedésbe ejtheti. Másik nő, különösen kinek több gyermeke volt, a terhes asszony jellegzetes külsejét mutatja, pedig nincs is teherben.

Az önvádra sem lehet sokat adni, mert előfordult, hogy egy asszony, ki magát teherben lévőnek hitte és ezt mások előtt híresztelte is, egy cigányasszonytól hajtszert kapott és vett be, mitől meghalt, a boncolásánál azonban kiderült, hogy a nő nem is volt áldott állapotban.

Ugyanezen eset ismétlődött egy 22 éves fiatalasszonynál, ki egy ácsok által használt irónt porrá törve, pálinkában vett be, hogy magzatát elhajtsa, de belehalt. Boncolásánál a terhesség nyomai nem voltak megállapíthatók.

Ezek a példák többet mondanak, mint hasábon magyarázatok.

Ha tehát a nyomozásnál a nő változott állapota a gyanu feltevésére kevésbé alkalmas, akkor a bűncselekmény fennforgásának valószínűségét más téren kell keresnünk.

A méhmagzat hűnygi uton való rendellenes eltávolítása, mint ezt előzőkben ismertettem, többnyire belsőleg, haselhajtó szerek bevétele által történik.

Ezen szereknek a legfőbbje méregtartalmu és mert

azok alkalmazásának módját a laikusok nem ismerik, a manipuláció többnyire halállal végződik.

Hirtelen vagy gyanus haláleseteknél a halálok mindig a bátósági boncolás útján állapíttatik meg és ha ez el nem lesz mulasztva, az orvosi tudomány a mai előrehaladott állásában megfelel azon kérdésre, vajjon a magzatelhajtáshoz használt szer vagy eszköz idézte-e elő a halált?

Ilyenkor a magzatelhajtás ténye orvosilag nyer megállapítást, a csendőrség nyomozásának pedig arra kell kiterjednie, ki volt a magzatelhajtásnál közvetve vagy közvetlenül közreműködő bűnsegéd vagy bűnrészes?

Ha a nő gyanus körülmények közt betegedett le, akkor tapintatos módon, feltűnés nélkül ki kell próbálni, nem-e tiltott szerek alkalmazása folytán lett beteg és vesztette el magzatát?

A méhgyümölcs és a használt szer feltalálása minden esetben elsőrangú követelmény.

A terhelt és a tanúk vallomásait elővigyázattal kell fogadnunk és annak értékét mérlegelnünk, mert a nyomozó közegek félrevezetésére irányuló kísérletek gyakoriak.

Előfordult ugyanis, hogy egy magzatelhajtással vádolt fiatal leány a csendőrség előtt beismerő vallomást tett és elmondta a tett végrehajtásának módját és körülményeit is, úgy hogy szavahibetőségében senki sem kételkedett. A bíróság előtt a csendőrségnél tett vallomását visszavonta és ezt azzal indokolta, hogy azért vallott, mert a csendőrök azt mondták neki, hogy az orvos terhességét már megállapította, hiába való tehát a tagadás. Miután ő azt hitte, hogy a mit a csendőrök neki mondanak, való is, beismerte a magzatelhajtást, sőt megnevezte az apát is, mert hallotta, hogy mások híresztelték, hogy neki azzal viszonya volt. A nő nem volt teherben, az egész mesét kobolta.

Egy másik gyári lány, ki szerelmi viszonyával dicsekedni szokott, hogy a terhesség látszatát felkeltse, kendőket kötött hasára. A lány igénytelen kinézésű volt és barátai azzal bosszantották, hogy nem kap szerelőt. Egyszerre csak kimaradt a munkából, szüleinek azt hazudta, hogy a gyárban a munka nyolcz napig szünetel. Ezután elutazott nagyanijához falura. Midőn nyolcz nap múlva visszatért, ismét karcu volt. A pletyka megindult, terjedt, végre a bátóság füleibe is eljutott, megindult a nyomozás, mely végül a lány elfogatásával végződött. A leány a vizsgálobíró előtt beismerő vallomást tett, melyet később visszavont. Az orvosi vizsga nemleges eredménnyel végződött. A szülők, nagyanya és a tanúk semmi gyanusat nem észleltek. Csak hosszú idő múlva sikerült az eljárás indokát megmagyarázni. A lány kis mértékben hülye volt.

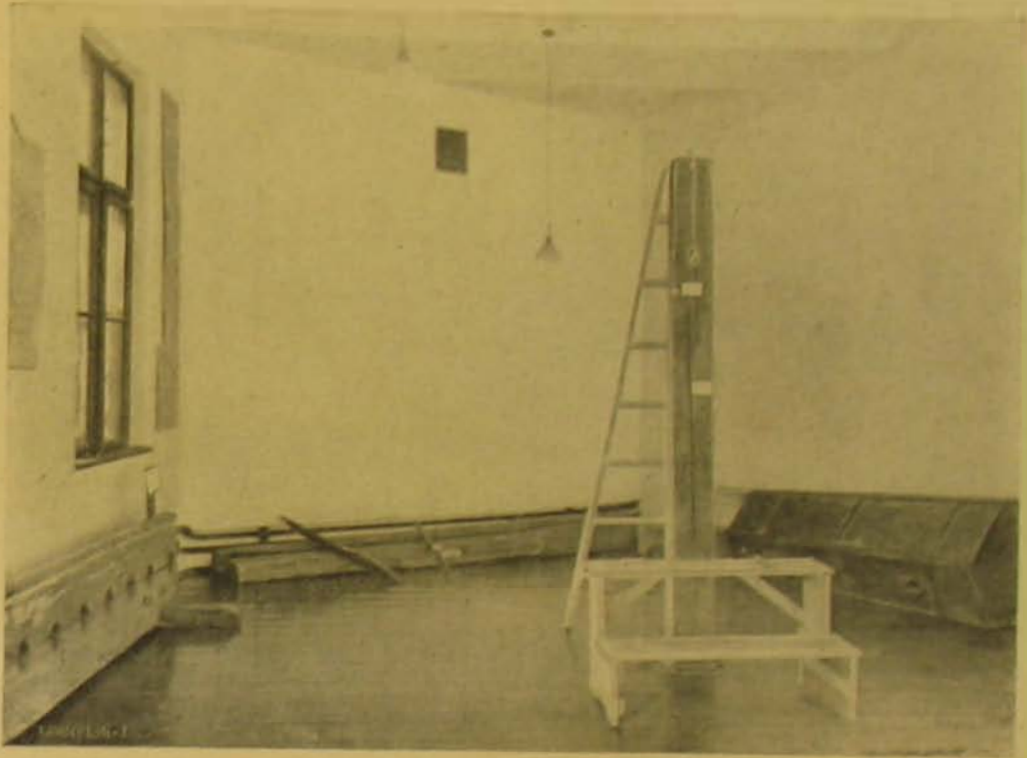
A magzatelhajtással kapcsolatban más bűncselekmények is felléphetnek.

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!!

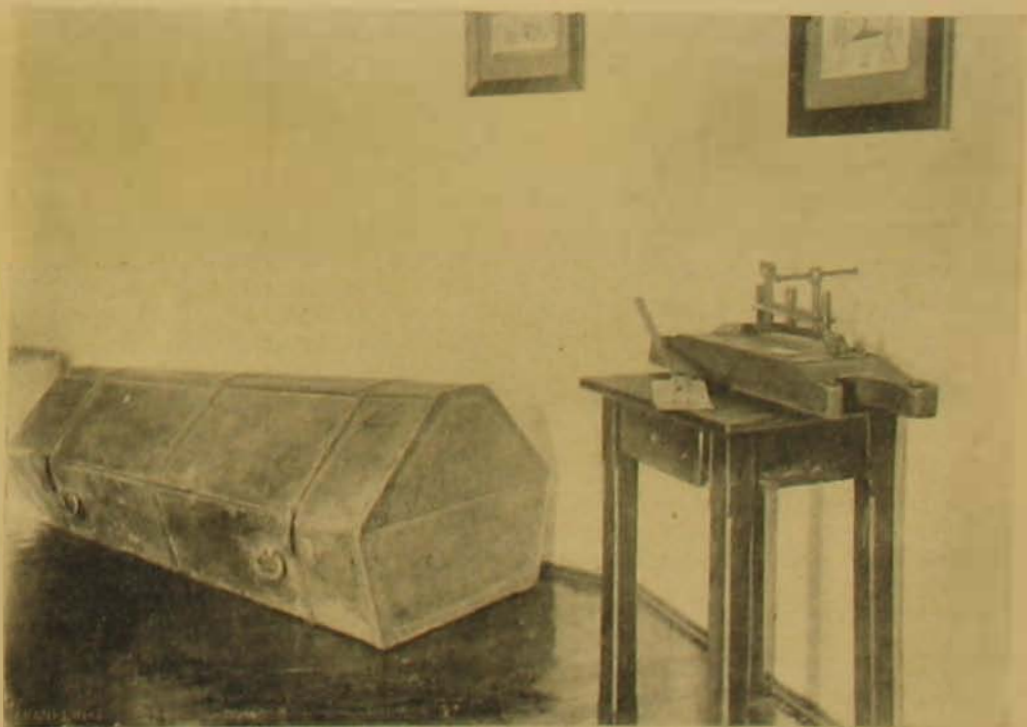
Minden csendőr, ki órái, szárai, gramofon vagy bármely más rakású órákat akar vásárolni, nálam következéskor beszerezheti: 40 kor.-ig havi 4-5 kor., 40 kor.-ig havi 5-6 kor., 60 kor.-ig havi 7-8 kor., szerint. Az óráknál 10 évi jótállás, feltétlen díjazásos kivétel. — 1 gramofon különösen kiváló, 20 darabban 10 nagy dupla lemezzel, 100 társal, portimentozon 100 kor., havi 8 kor. részletekkel. Több rendelésnél szivesen hátrahajtok, mintán évi hátrahajtom van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórás és műótvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

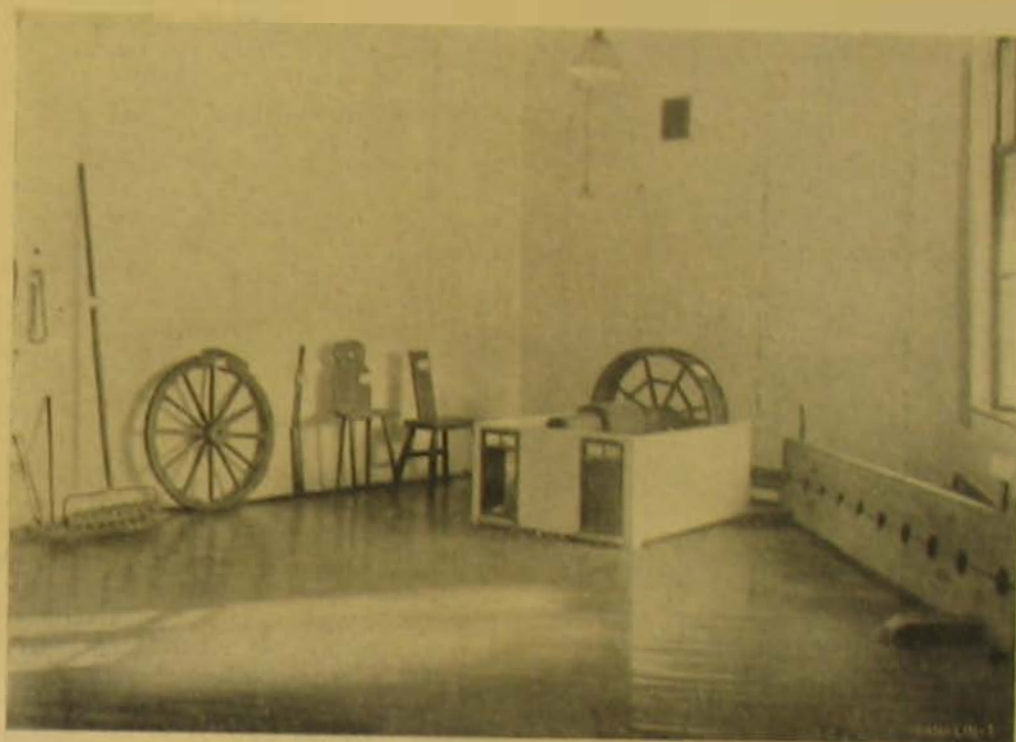

Első kép.

Második kép.

A budapesti gyűjtőotthon új bőrtárgyi muzeumból.

A budapesti gyűjtőfogház új börtönügyi muzeumából. — Harminckét. kép.

millió tonna órezet bányásznak a külföldre az ausztrórézt bányáiba. A világ összes termésének ez egy hatod százaléka. Az ausztrórést több ausztró termel, mint akár az egész Anglia, akár az egész Németország.

Az ausztrórést gyártásban évente mint 10 millió tonna kőszén, 11 millió tonna kokszot s 15 ezer millió (15 billió) kubik láb terméskőzetet gázt. Ez a hatalmas korroszkodolmi erőszakszög, mely a legkisebb szögvesztéstől kezdve a sinokig, a bádogg kunnácskától a felhőkarcosokig ausztróvüztől és nagyarányú ausztróhidakig mindent készít: ez az óriási vállalat, mely évente száz millió dollár értékű vasat és ausztró ad el külföldi piacokon: bűszkosztó az Egyesült Államoknak, melyre mindenki bizalommal tekint fel.

Az Egyesült Államok ausztróipari szédültes haladását mutat s ebben a haladásban oroszlanország jutott az ausztrótróstrónek. 1873-ban a nagy kőszénország ausztrótermése 198 ezer 796 tonna volt; míg Anglia 673 ezer 500 tonna ausztró termelt. Húszévesrel később, 1899-ben Amerika ausztrógyártmányait már jóval felülhaladták a nagy szögorszag ausztrógyártmányait. Vagyis az Egyesült Államok ausztrótermelése 10 millió 639 ezer 957 tonna volt, Angliáé pedig öt millió tonna. Ebben az időben az egészvilág ausztrótermelése 27 millió tonna volt, s húsz évvel később, vagyis 1909-ben, maga az Egyesült Államok termelt 24 millió tonna ausztró és vasat.

És milyen esodás alkotások kerültek ki az ausztrótróstró gyárnaiból. Ott van például a Williamsburg-híd, melynek megalkotásánál 45 ezer tonna ausztró használtak s mely 20 millió dollárba került! Az Egyesült Államok sajátságos és közvéleményre zengett dicsőhimnuszokat éreél a bámulatosan nagy és gyönyörűen megépített hidról. Ott vannak a felhőkarcosok száza, melyek nagyarányú az ausztrótróstró gyárnaiból kerültek ki az ausztróvázá. És a termelés, a forgalom folytonosan szaporodik.

Minden jel arra mutat, hogy az ausztrótermelés önd

kívüli arányokat fog ölteni az 1910-ik esztendőben. Külö szögorszagok az az véleményüknek adtak kifejezést, hogy az 1910-iki év újabb rekordot fog teremteni az Egyesült Államok ausztróiparában. Az ausztrógyáraknak és első sorban az ausztrótróstróknak annyi rendelkezés van, hogy alig képesek azoknak eleget tenni. Az ausztrótróstró már nem elégnek a meglevő gyárnaival s legutóbbi erőteljesítésük szerint 10 millió dollár alapítókével új gyárna épített Alabama államban, Birmingham közelében. Epen olyan ausztróváros fog itt felépülni, mint a milyen Gary, Indiánában. A függetlenül ausztróvállalatok is egymással lapják a hatalmas rendelkezést s az ő gyárnaikban is megszokták nélkül dolgoznak.

Hogy a jövő kőszénkívül az ausztró, egy beaztrótróstró során ördekosen világtította meg Andrew Carnegie. „Eldőkeztünk ahhoz az időhöz, mondotta az ausztrókirály, midőn nemcsak a házépítésnél, hanem a földművelés szögkővel leleégítésénél legnagyobb részénél a vas és ausztró nélkülözhetetlené válik. Bármennyi ausztró termelnek is a világ nagy gyárnaiban: hovatovább az kőszéné válik. Biztosabb helyre nekik sem helyesebb a pénzét, minttha ausztrótróstróványokba fektetni. És hajt legnagyobb és legbiztosabb jövedelmét.”

KÉPEINKHEZ.

A budapesti gyűjtőfogház új börtönügyi muzeumából.

A régi idők igazságügyelőkutatásának olcsóttentő eszközei, amelyeket a humánusabb alapokra fektetett igazságügyelőkutatás kiűrt a használatból, muzeumba kerültek. Sok érdekes dicső került így össze a budapesti gyűjtőfogház börtönügyi muzeumában is. A jelen számban közre- adott képek emu muzeumi tárgyak egyes dicsőjait ábrázolják. Elő képdikőn a múlt század utolsó két év-

Negyedik kép.

A budapesti gyűjtőegyház új börtönügyi muzeumból.

tizedében használt akasztófa látható. Ugyanott a háttérben fekvő gerendák szintén akasztófák voltak; rajtuk fekszik egy vasrud és egy fabusáng. Előbbivel a petrovai rablók a postaládát törték fel, utóbbival Zauberer esendőr őrmestert ütötték le. A második képen a Brassó város tulajdonában levő bűvelyszorító másolata látható, mellette az asztalon egy bélyegző-sütővas, melynek nyoma kettős akasztófát ábrázol; a háttérben egy fekete koporsó, a melyben a Rádai korszakban kivégzett embereket vitték ki a temetőbe. A harmadik képen különféle kinzó eszközök vannak csoportosítva, u. m. a »Korálnyaké» (vékony fonalrafűzött kis szegeces vasgombok); a »Spékelt nyul» (hegyes szögekkel kivert vasbenger) melyet a vallatott egyén testén végiggörgettek; a Pozsony város tulajdonát képező és keréketörésnél használt kerék másolata; a zalaegerszegi és kassai fejvesztő székek; a munkácsi taposókerék mintája a végül a lugosi, 1843-ból való nagy lábkaloda négy ember számára; a negyedik képen különféle nyaklálkalodák csoportja; az előtérben a Pápa város által ajándékozott deres mellett egy őrült rab által tökmagokból összeállított emberalak látható. Mindezek láttára feltűnik előttünk a még nem is régmúlt és a jelen hűnügyi nyomozása és igazságszolgáltatása közti különbség. Akkor a nyers erő, a raffináltabbnál-rafináltabb kinzó eszközökkel való vad, állatias kinzás és a testi büntetés mellett nem voltak képesek a közbiztonságot rendezetté tenni, míg ma, humánus eljárás mellett, számottevő közbiztonsági zavar is csak ritkán fordul elő.

HÍREK.

Rablógyilkosság. Boszika Trojka petrományi lakos márczius 1-én reggel, 260 koronát magához véve, a Petrománytól 3 klm. távolságra fekvő Csákován tartott vá-

sárra ment, a honnan azonban másnap sem tért vissza. Hozzá tartozói rosszat sejtve, keresésére indultak és őt, 2-án délután, a csákovai batarban, egy homokgödörben, szétronsolt fejjel meggyilkolva és kirabolva találták. Az esetről értesített csákovai őrs, a Gál Lajos járásörmester irányítása mellett bevezetett nyomozás folyamán megállapította, hogy a meggyilkolt Boszika, ki a vásáron semmit sem vett, a vásárról délután 5 és 1/6 óra között Merzinyamezi Salamon, Zsebelyán Tamás és Ruszándá Miklós petrományi lakosokkal együtt, l'etromány felé távozott. Boszikának a most említett 3 uti társa járőr által kikérdeztetvén, azok a Boszika-hoz való, tanukkal is beigazolt, esatlakozásukat konokul tagadták ezzel bűnösségüket megerősítve, tagadásuk dacára őrizet alá vétettek, a kik ellen, a bűnösségüket igazoló bűnjelek utáni nyomozást Gál Lajos járásörmester batormagával vezeti.

Megtévelyedett esendőr. Fetye Pál, Békésmegye gádorosi őrsbeli esendőr, márczius 4-én reggel 1/5 órakor, őrsparancsnoka Paládi Mihály ez. őrmester 6 éves leánygyermekén elkövetett megfertőzés után, szolgálati fegyverével egyszer mellbe és egyszer állon lötte magát. A megtévelyedett esendőr súlyos sérüléseivel a szentesi kórházba szállítottott, a hol három napi kioldás után, márczius 7-én meghalt.

Megtámadott esendőr. Orbán N. mramoráki őrsbeli esendőr márczius 4-én, az őt szolgálaton kívül megtámadó Puszku Józsa mramoráki lakos ellen kardot használt és azt súlyosan megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Régi ágyúk. Az első ágyúszerű löveg, melyről a történelem megemlékezik, a móroknál fordul elő 1131-ben Alicante és 1142-ben Algezirászt ostrománál; a mórok ugyanis löporral és tűzzel kö- és vasgolyókat szórtak az ellenségre, melynek sorában nagy kárt okoztak. Az az állítás azonban, hogy Szulejmán 1073-ban ágyúból lövette Nádorfejérvárat, téves. Európa északi részében sokkal később, körülbelül 1355-ben jött divatba az ágyú, melynek akkoriban bombardó volt a neve. A magyar hadászatban az öregágyút kortánynak nevezték. A kettős-kortány száz font vasat, az egész kortány negyvennyolc fontos vasgolyókat szórt, az utóbbi tíz láb hosszú és hetvenkét mázsa súlyu volt e huszonegy font finom löpor kellett az elsütéséhez. (Egy régi mázsa = ötven kilogram, egy font = ötvenhat dekagramm.) A háromnegyed kortány huszonegy font vasat szórt; bossza kilencedfél láb, sulya negyvenhárom mázsa volt és huszonegy font löport töltötték beléje. A negyed-kortány tizenkét font, a nyolezad-kortány öt font vasat lött. Csatakigyó volt valódi és rövid. Az elsőhöz tartozott a sárkány, mely tizenhat, huszonegy és negyven fontos vasgolyókat röpitett ki; a röpitő-sárkány, mely barminez fontos golyókat szórt; a közönséges-kigyó; a sziréna; a fél-kigyó; a passevolante (ez huszonöt mázsanyi volt és harmadfél fontos vasakat szórt) e a kis-súlyom (ribadoquin). A rövid- vagy korecskigyók közé tartozott a baziliszkusz vagy kettős kigyó (sulya száz-huszonekét mázsa és negyvennyolc fontos golyókat lött), a közönséges hetvenöt mázsa korecskigyó (huszonegy fontos golyóval), a negyven mázsa umakk és az onnál kisebb pelikán. Kisebb öhlü lövegek voltak még az aspide, batarde, falconett, stb. 1626-ban Vurmband avéd

Kérjen egy példányt: **«MŰIPARI CZIKKEK ELLENŐRE»** című könyvet ingyen Lőrincz M. és Tárca ezégtől, Ke személ. Sok pénzt takarít meg vele!!

ezredes a lengyel baboruban alkalmazta legelőször a bőrágút; ez négy fontos golyót lőtt, kilenezven font súlyú volt a öt vonalnyi vastag rézlemezéből állott, mely vas-broncsokkal volt megerősítve, erre szurkos kötelet göngyöltettek a végül az egésztest bőrrel vonták be. A bőrágútból csak kartácsot lőttek egy löporral, de mivel nagyon hamar romlott, megint a vaságyúra tértek át. A francziák könnyű, szállítható ágyúját, az amusette-et a hétéves háború egész Európában elterjesztette. Az ágyútalapzat könnyebb volta miatt, különösen a hástyaboltokban az úgynevezett bakágyú volt használatban, melyből két-háromfontos köveket lőttek. Ez az ágyú első része kerék belyett falábokon állott, célzónyílását pedig csigaszerkezettel igazították. A fantasztikusabb ágyúszerkezetekhez tartozott az orgona-löveg, számtalan egymás mellett fekvő csövel, a kanalas-löveg, lánczos-golyó, robbanókő, kigyós-fazék, de valamennyi már a tizenhét század elején kiment a használatból.

Különös hangszerek. Midőn 1249-ben II. Fülöp spanyol király atyjának, V. Károly császárnak látogatására Brüsszelbe érkezett, tiszteletére a legkülönösebb látványosságokat rendezték. Talán valamennyi között legérdekesebb volt egy nyenyet. Elől hatalmas bika haladt, tüzet szórva szarvaival. Fején egy kis ördög ült. Közvetlenül a bika előtt medvebőrbe bujt fiú lovagolt félkörhen, lovának farka és füle le volt vágva. Azután következett Szent Mihály arkangyal ragyogó pompában. Majd egy szekér jött, melyen egy medve játszott orgonán. Az orgona sipjait husz keskeny faakutya helyettesítette, melyek mindegyike egy macskát rejtett magában. Farkuk kilógott és zsineggel a klaviatura billentyűihez volt erősítve, úgy hogy midőn valamelyik billentyűt lenyomták, ez által az egyik macska farkát erősen meghúzták, mire szegény állat keservesen nyávogott. Juan Cristobal Balvete spanyol krónikás megjegyzi, hogy a macskák a skála hangjainak egymásutánja szerint voltak elrendezve. E pokoli instrumentumot egy szinpad követte, melyen majmok, farkasok és más vadállatok táncoltak a macskaorgona hangjaira. Oly nagyon tetszett e muzsika, hogy a XVIII. században is följújták, így 1753-ban Saint Germain-ben és 1773-ban Prágában. Nem kevésbé érdekes zongorát készített De Baigue abbé XVI. Lajos parancsára. Egyet-mást a leleményes fantáziával megszerkesztett zongoráról Bouchet mond el. Az érdemes abbé bársónnyal bevont sátorba egy csomó különbözőkorú disznót gyűjtött össze. A sátor előtt festett faasztal volt orgonapedálokkal. A készülék úgy volt megszerkesztve, hogy minden pedálnyomásra egy tő hatolt be egy-egy disznó testébe. A disznók oly konzónánsan ordítottak, hogy a királynak és kíséretének nagy gyönyörűsége telt benne.

A bordeauxi gyerekek takarékkönyve. Bordeaux város elhatározta, hogy 1910 január 1-től kezdve minden Bordeauxban születendő gyermek nevére egy takarékpénztári könyvet állíttat ki a takarékpénztári könyvre egy bizonyos összeget belyez el. Ha megmondoljuk, hogy Bordeaux a francia városok sorában a negyedik helyet foglalja el, elképzelhetni, hogy itt milyen nagyszabású alapításról van szó. Mivel azonban a hír teljesen megfelel a valóságnak, így az alapítás ténye kétségsbe nem vonható, a talány megfajtáseképen itt el kell mondanunk, hogy a város minden polgára szá-

mára tett alapítvány fejenként nem haladja meg a tíz frankot. A tíz frankot csak az illető, kinek nevére a takarékpénztári könyv szól és csak huszonnégy éves korában veheti föl. Az alapítás célja a város népességét a takarékoságra szoktatni. Az alapítvány indítványozója az omboriság jó ismerője, a ki jól tudja, hogy az első lépés nehézségei és kellemetlenségei, a takarékpénztári könyv kiállításának körülményessége és az eljárás körüli tájékozatlanság milyen sokakat tart vissza attól, hogy feleslegüket a takarékpénztárba vigyék. A város által adott takarékpénztári könyvecske a kezdet nehézségeinek leküzdésére igen alkalmas s állandó figyelemzetelésül és serkentésül fog szolgálni a takarékoságra.

A gyilkosok paradicsoma. White, az Egyesült Államok volt berlini nagykövete, visszatérése óta az amerikai bűnügyi statisztikát tette bebató tanulmány tárgyává. Egyenesen elremitő, mit mond az amerikai viszonyokról. Mától számított egy év alatt, írta egy folyóiratban ez év január 30-án, az Egyesült Államokban legalább is ötezer embert fognak meggyilkolni, mert Amerikában szinte rokonérzéssel viseltetnek a gyilkosok iránt, sőt egy ismert nevű tudós egyenesen a Waldorf Astoria-hotelben akarja őket elszállásoltatni s addig etetni őket mindenféle nyálánksággal, míg köszvénytől meg nem halnak. White bangsalyozza azután, hogy a gyilkosságok száma is sokkal nagyobb most, még aránylag is, mert míg például 30 évvel ezelőtt az Unióban ezernyolczszáz gyilkosság volt évente, most átlag nyolcz ezer gyilkosság történik egy év alatt. A gyilkosságoknak ezt a nagy számát annak tulajdonítja, hogy Amerikában a gyilkosokat nagyon enyhén büntetik, mert például hatvenöt gyilkos közül átlag csak egyet büntetnek halállal. Az a meggyőződés, — mondotta végül White — hogy az Egyesült Államokban könnyebb egy embert meggyilkolni, mint egy vadállatot megölni, mert itt a gyilkosságok aránya a lakosság számához viszonyítva háromszor akkora, mint Kanadában, és nyolczszor akkora, mint Belgiumban.

Állatok a postabélyegeken. Egy német újság érdekes adatokat közöl arra nézve, hogy a levélbélyegeken nemcsak az uralkodók arcképeit, hanem igen gyakran állatok képmásait is megszokták örökíteni. Így például a ló képét láthatjuk Mexikó, Brazília, Görögország, Queensland és az Egyesült Államok némely bélyegén, az őszvérét az Egyesült Államok és Mexikó bélyegein. New-Wales bélyegein a kenguru, Uruguay bélyegén a birka, Kapföld bélyegén a kőszáli kecske, Borneo bélyegjegyén pedig az árgusfészán látható. A madarak közül még a lantfarkú madár van New-Wales bélyegén megörökítve. Az indiai postajegyek oroszánt, tigrist, elefántot ábrázolnak. Gvalior, Dél-Ázsia kis állama, a rettenetes kobragygyó képmását hozza postabélyegén.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőnép névtelen levelekre nem válaszol, kézlratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegot ne küldjenek. Szolgálatlaltal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gumikkból 20% áronkölts. részeseülnek.
Arányosítást ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legismertebb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljesjártással, mellott. Csekély leveti részletfizetésre.

— Gumikk, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

kerékpár és varrógép nagyralettár

SZEGED.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

I. A Btk. 281. §-ának 3. bekezdése felmenő vagy lemenő ágbeli rokonok vagy házastársak erős felindulásban elkövetett megölését az e §. 1. és 2. bekezdésében foglalt általános rendelkezések alul kivette és ama rokon, illetve házastársi köteleknek figyelembevételével súlyosabb büntetési tétel alá helyezte. Amidőn vádlott az apját ölte meg erős felindulásban, a Btk. 281. §-a 2. bekezdésének alkalmazhatása ki van zárva. — II. Ugyanazon körülmény, mely enyebb büntetési tétel alkalmazására alapul szolgált, még enyhítő körülményül is be nem tudható.

(Curia 1909 június 30. 4861/909. sz. a. IV. Bt.)

Hatvan korona értéket meg nem haladó gazdasági terménynek a mezőről való ellopása a Btk. 337. §-ában megjelölt körülmény fenforgása esetében nem a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894: XII. tez. 23. §-ának a) pontja alá eső és csak a káros fél indítványára üldözhető mezőrendőri kihágásnak, hanem a Btk. 333. és 337. §-iba ütköző lopás büntetéként a tényálladékát állapítja meg. (Határozat a jogegység érdekében.)

(Curia 1909 okt. 12. 6734/1909. sz. a.)

I. Lopás kísérletét állapítja meg vádlottnak az a tette, hogy a templomi gyűjtőperselybe, egy hosszukás alakban összehajtogatott, a végén ragasztékkal ellátott papírszeletet dugott, a végből, hogy a perselyben volt adományokat onnan kihuzza és eltulajdonítsa. — II. Az a körülmény, hogy a tettes bel-, vagy külföldön volt-e két ízben előzőleg büntetve, a Btk. 338. §-a alkalmazhatóságának szempontjából közömbös.

(Curia 1909 szeptember 2. 6022/1909. sz. a. I. Bt.)

A műveltség alacsony foka enyhítő körülményül csak oly bűncselekményeknél vehető figyelembe, melyeknél a bennük megnyilvánuló durvaságot a műveltség lett volna hivatva fékezni; azonban az orgazdaság nem ilyen bűncselekmény.

(Curia 1909 szeptember 1. 5986/1909. sz. a. IV. Bt.)

Nincs olyan törvényes szabály, a melyeknél fogva nem uratlan dolog találóját a találásért és a megtalált dolognak a tulajdonos vagy a hatóság részére való át-, illetve beszolgáltatásáért a talált dolog értékének valamely hányadrésze, illetve valamely jutalom illetné.

(Curia 1909. okt. 6. 4659. sz.)

válaszolunk, ha a kérdés általában és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenkéül által megörthető legyen s így a felesleges kérdések kérdéseinek eleje vétkessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

St. Örv. Bagamér. A budapesti m. kir. központi vámházi állampénztárnál. Vett értesülé szerint nem.

K. J. ca. Torda. Szolgálati ügy.

P. Ö. A múlt évi zsebkönyvben közölve lévén, újbóli lekötés hely hiányában mellőztetett.

S. M. Szolgálati ügy.

R. Örmester Komuli. Térti vérvényes ajánlott levélben szólítás fel, hogy vállalt kötelezettségének tegyen eleget. Ha ez sem használ, jelentse fel.

P. J. Szolnok. 1. 15 éves korig. 2. Igen. 3. Az állam nem. 4. Igen.

Érdeklődő. Olvassa el lapunk 1908. évi 13. számában Sz. S. Örmester. 47. számában F. ca. cz. Örv., valamint 1909. évi 17. számában A. T. J. alatt közöltek.

Tolna. 1. Nem lehet. 1. Igen.

R. P. II. Vonatkozó rendelet már ki van adva.

F. B. cz. Örv. Tuanád. Illetékes, a szárnyparancsnokság számolja el.

Vitakozó. Nincs mit vitakozni rajta; csak súlyos testi sérülésről lehet szó.

Balaton csendőr. Helyesen értelmezi.

T. L. 1. Nem viselhetik. (Szolg. szab. I. r. 281. pont). 2. Még nem lehet semmi biztosat tudni.

Sz. cz. Örv. Torza. Mindig oda, a hova a büntett lett volna jelentendő.

Aggódó. Utóbbi időkben az ily kérelmek — majdnem kivétel nélkül — kedvező értelemben lesznek elintézve. Az Ön érvelése azonban aántit.

1910. 1. Annyi előnye van az igényjogosultsági igazolvánnyal átlépetti altisztnek, hogy a nyugdíjalapba fizetendő járulék a belügyi tárczát terheli s így összes előző évei esetleges nyugdíjazásnál figyelembe vétetnek. 2. Az úrossédtől függ; legkorábban azonban az átlépéstől számított hat hónap múlva. 3. Véglegesen fogyatéka vétetik a kinevezés napjával. 4. Igen. 5. Semmi, mert a bit. novella 20 éves korhatárt állapított meg.

Kiváncsi. H. J. I. Csak királyi kegyelem útján. 2. Tulajdon elleni kihágás. 3. Visolheti, csak fekete legyen.

Kórház. Olvassa el lapunk 1908. évi 11. számában E. J. Örv., 1909. évi 5. számunkban M. ca. cz. Örv. vezető és 6. számában Darabont testőrség alatt közöltek. 2. Igen. 3. Nem.

N. E. Egy harmada a nő altisztet illeti meg.

Vágyó. 1. Irásbelileg adandó elő. 2. Kórház alatt adott fenti válaszunk önnek is szól. 3. Alázatosan kérsz engedélyt és nem jelentse.

Vitakozó csendőrök. Büntetendő cselekményről nincs szó; polgári perutza tartozik.

Kiváncsi. Nem.

M. J. Örm. Zseliz. 1. Még nem tudni biztosat. 2. Mert a múlt évben közölve lett. 2. Lesz, talán az év folyamán. 4. Nem.

F. J. Kérdeze meg Örv. parancsát okát.

Határszéllő Örv. Még nem érkezett be.

J. K. 27. Annyi előképzettséggel azt a tanfolyamot olvégozni nem lehet. De felkérve, hogy az egy éves önkéntesi jogot az illető meg is szerezné valahogy magának, lényegesenitásra kllátása — előképzettség hiánya miatt — nem lesz. Az illető tegyen le vérmes reményeiről, mert álma nem valószínűsíthető. Törökország felé pályáján jobban boldogul.

Csusz, köszvény, reuma

ideges fejfájás, hűlés,

idegbaj, mindennemű

csontbántalmak ellen

kitűnő hatásúnak bizonyult szer

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálam kapható.

Óvakodjunk silány utánzatoktól.

Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség

beküldése után vagy után-

vétel küldve

Szente Lajos gyógysz.

Budapesti, Damjanich-utca 2.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utóza 4. sz.

A bántalmazásról.

Irtó: *Spektor.*

Számtalan panasz hangzott már el a bántalmazásról, de e lap hasábjain még nem foglalkoztak vele. Szükségét látom e dologgal foglalkozni, mert ez az, mi a hatóság és bíróság előtt csendőrlegénységünk megbízhatóságának és szavahihetőségének rovására esik.

Ott képzelem magam az esküdtzéki tárgyaláson, a mint az elnök faggatja a vádlottat, hogy bánt nyilatkozzék a vádbeli cselekményre nézve, a mi a csendőri jelentésben is terhére van írva. A vádlott végül kiböki, hogy nem ő a tettes s csak azért adta elő úgy a dolgot a csendőrök előtt, mintha azt ő követte volna el, hogy megmeneküljön a bántalmazástól. Az esküdték összenéznek, a védő szeme felcsillan s a főtárgyalásnak a vége az, hogy az esküdték nem bűnösnek nyilvánítják a vádlottat.

A csendőr boszankodik ugyan, de elvégre célját elérte, mert az örsön úgy fogják fel az esetet, mintha az ki lenne derítve, a mennyiben a vádlott a járőr előtt beismerte cselekményét.

Bajtársaim! az ilyen nyomozással nem értünk célt, sőt ártottunk vele az intézménynek, mert akár igaz a bántalmazás, akár nem, a bántalmazásnak már pusztán gyanújával is tönkre tettük a csendőri jelentés értékét és megbízhatóságát.

Na már odajutottunk egyes helyeken, hogy egyéb bizonyítékok biján azt mondják az olyan beismerésre, a mely a csendőr-jelentésben van leírva, hogy nincs az egésznek semmi értéke, mert ismerjük már az eféle beismerések okát.

Néhány évvel ezelőtt megszüntették a fogdíjat is, csak hogy a csendőr kapzsiságból ne folyamodjék a bántalmazásból, hogy ezen uton bírja beismerésre a gyanúsítottat. (Franciaországban épen most hozták be a fogdíjat, nálunk meg, sajnos, ezzel is szegényebb lett a csendőr.)

A bántalmazás nem áll arányban a mai kor felfogásával. Ma a bűnperrendtartás oly szellemben lett megírva, hogy abból ki lehet olvasni azt az elvet, hogy inkább meneküljön 99 gaz, mintsem hogy egy igaz ártatlanul bűnhődjék.

A csendőrnek lépést kell tartania a korrallal s ezen kor szellemében kell cselekednie.

Inkább mutassunk ki papíron kevesebb eredményt, de a mit ott jelentünk, az való és szent igaz legyen, abban senki emberfia ne kételkedjék, mert ha kételkedik, nekünk pirulnunk kell, mert érintette vele becsületünket, felavatásunkkor tett eskünk szentségét.

Annyira ki kell irtani a bántalmazás iránti bajlamnak még gyökerét is, hogy a hatóságok és bíróságok jelentéseinket olvasva, annak szentül bigyjenek és pedig azért, mert hitükben még nem csalódtak s bigyjék, mert az mondja, a ki hivatásbeli kötelmeinek lelkiismeretes teljesítésére esküt tett.

Azt mindnyájan tudják, hogy oly beismerésnek, a mely bizonyítékkal nincs támogatva, semmi értéke sincs a bíróság előtt. A beismerés csak akkor fogadható el bizonyítéknak, ha oly részletes, hogy a részletek maguk szolgáltatják a bizonyítékot. Teszem fel Kis Péter beismeri, hogy ő feszítette fel a báz ajtaját s ő lopta el a pénzt; ha a feszítővas tényleg, a mint beismerte, szobája mestergerendájába volt dugva, a lopott pénz pedig ott, a hol megjelölte, kertje végében volt elásva, a beismerés bizonyíték is.

Oly beismerésnek azonban, mely csak annyit mond, hogy én voltam a tettes, de részleteket nem ismertem, bizonyító ereje nincs s az ítélet alapját nem képezi. Olvastam már az újságban is, hogy egyik-másik lap csodálkozásának ad kifejezést, hogy a beismerésben levő vádlott nem lett elítélve, pedig a dolog perrendtartás-szerű, mert bizonyítékot a nem részletes beismerés nem képez. Ha bizonyíték volna az is, akadna, a ki úgy vállalná a büntetést más helyett vagy csak azért is, hogy a fogházban levővel nyomorúságos életét kicsérelje.

Ezek után nem egy öreg csendőr kérdezhethné, hogy hiszen úgy mégis csak van haszon az olyan bántalmazásból, a melynek alapján a gyanúsított részletes beismerést tesz?

Ha azt haszonnak tartja az illető csendőr, hogy a bántalmazásért hadtörvényszéki eljárást zudítanak nyakába, akkor a kérdésre igennel felelhetünk.

A ki vallatás céljából bántalmaz, az talán egyes esetekben előri azt a bizonytalan eredményt, hogy a

STOWASSER JÁNOS osácsi és királyi udvari szállító, a ca. 66 kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémián házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshíd-utóza 5. Gyár: Öntőház-utóza 2. Ajánlja sa át gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Mr. yareraság legnagyobb vonós és f vós hangszerek gyára.**

gyanasítottat elítélik, de egyttal előidezi saját bűnhődését is, mely semmiesetre sem áll arányban a gyanasított büntetésével.

Volt rá eset, hogy a vádlott néhány napra, de a bántalmazó csendőr hónapokra lett elítelve.

Számolnunk kell azzal is, hogy a csendőr előtt tett beismerést a gyanasított a bíróság előtt még visszavonhatja s nagy kérdés marad, hogy vajjon a beismerés révén összegyűjtött bizonyítékok elegendőek lesznek-e ahhoz, hogy a vádlott bűnösnek mondassék ki. Az ilyen eljárás nagyon kockázatos.

A bántalmazást büntetni kell már azért is, mert az ember teste szent és sértetetlen. Nézzük csak a büntetési nemeket, van-e azok közt testi fenyíték? Bizony nincs Pénzbüntetés s szabadságvesztés azok, a mikkel a bíróság büntet.

Ott van ugyan a balálbüntetés is, de az is kínzás nélkül lenne végrehajtandó s a modern államok laasan kezdik el is törülni.

Most már én kérde, hogy ha a bíró, ki ő felsége a király nevében ítél, a vádlott testének bántalmazásához nem nyulhat, mi jögon tethetné azt a csendőr, a törvény öre, ki csak eszköz az igazság kikutatásában s nincs hivatva a kutatás közben büntetni is.

Hiszen ha egy megátalkodott gonosztevőt a közönség meg akar lincebni, az ellen is oltalomba kell venni a csendőrnek az illetőt, annál kevésbé szabad tebat önmagának bántalmazásra vetemednie.

Csak a tudatlan csendőr bántalmaz, mert az okos, ügyes csendőr czélt tud érni enélkül is s higyjék el, hogy sokkal hatásosabbak azok a bizonyítékok, a miket a csendőr eszével gyűjt össze, mint a beismeréssel megszerzettek.

A mai criminalistika fegyverei annyira tökéletesedtek, hogy azokkal egész bátran felvehetjük a harczot a gonosztevőkkel szemben. Újj, lábnyom, hátrahagyott bűnjelek, a helyzetből vont következtetések, a bő helyi és személyi ismeret, a besngó munkája stb. sokkal alkalmasabb eszközök az igazság kutatásához, mint a bántalmazás. Csak az ilyen eszközökkel lehet az intézmény értékét emelni. Mennyire magasztalják a bírák, a sajtó az oly helyeken a csendőrt, a hol ily bizonyítékokkal ért el eredményt, boldog ilyenkor nemcsak a csendőr, de örömtelt arcczal mesélik a dolgot az előljárók is.

Egy alkalommal volt részem ily örömben. Kezemet szivemre téve mondhatom, hogy én sohasem bántalmaztam, s ugy az alábbi esetben sem. Rablógyilkos vádlottam tagadott, de azt beismerte, hogy nem bántottuk, s midőn az elnök feltette a főkérdést, melyet a főtárgyaláskor ütő kártyának tartogatott, s mely legfőbb bizonyítékaim egyikét tartalmazta, vádlott egy ellenkérdéssel akart kitérni a felelet elől. A zárszó reám várt, és

ez a kívánt eredményt el is érte: az esküdtek megtapsoltak érte.

Milyen arcczal kellett volna azonban olvonnlnom a főtárgyalás terméből, ba józan eszem cserben hágy, s a vádlott ellenem fordítja Justitia pallosát bántalmazással vádolva. Bizonytal maga a szégyen is felért volna azon pár hónappal, a mi a kerületi fogházban várt volna reám.

Czikkemben azonban egy pár jó tanácsot akarok adni bajtársaimnak is, kik esetleg a csendőrrel szemben előljárói viszonyban állanak.

Ne kényszerítsük a járőröket arra, hogy ott is eredményt mutassanak fel, a hol minden igyekezetük kárba veszett mert ezzel bazugságba kergetjük, és bántalmazásra kényszerítjük őket.

Ismertem már olyan örsparancsnokot, a ki azért kergette vissza egyik járőrét, mert az egy lopási eset kinyomozásáról eredmény nélkül vonult be. Olykor vagy ugy segít a dolgon a járőr, hogy vagy be sem jelenti a dolgot, ba ki nem derítette, vagy azt jelenti, hogy a bejelentett lopás koholmány, mert a káros pénzt elitta s otthon félve bázsártos feleségétől, azt állította, hogy meglopták.

Volt azonban arra is eset, hogy az egyik gyanuba vett cigányt alaposan megverték. Persze a járőr az örsön nagy garral jelentette, hogy a cigány beismerte a lopást, az örsparancsnok pedig boldog arcczal kiderített esetet jegyzett be statiztikájába. Ugyan kedves örsparancsnok téved, ha azt hiszi, hogy tényleg igaz az, hogy mult éven 95%-ot derített ki legénysége az előfordult esetek közül. Az ilyen statisztikai kimutatásnak még az ellenkezője sem igaz. Nem, mert sokkal több eset fordult elő, mint a mennyi tárgyalva lett, s azért nem, mert a kimutatott 95% fele beismerés alapján vétetett kiderítettnek. Ha kételkedik benne, fáradjon át a bírósághoz, s érdeklödjék iránta, hogy a kiderített esetek közül hányhan hozott az marasztaló határozatot.

Mindezekből csak azt vonom le, hogy kár hajszolni a statisztika kedvéért a járőröket, az erőszakkal kicsikart eredménynyel többet ártunk az intézménynek, mint a mennyit használunk. Egy esetben talán eltaláljuk az igazi tette, s az eredmény a réazletes beismerésnek köszönhető, de lehet, hogy ugyanakkor szegény csendőr feje fölött is elhangzik az ítélet bántalmazás miatt, s ugyanakkor az az ügyész, vagy bíró, ki eddig hitt Tóth Balázs csendői jelentésének, ma már azt mondja, hogy most már ebben sem hiszik meg többé.

Ne mocskoljuk be kezünket a bántalmazás szennyevel, hiszen katonák vagyunk, s fegyvereink közt nem szerepel a virgács, bikacsök.

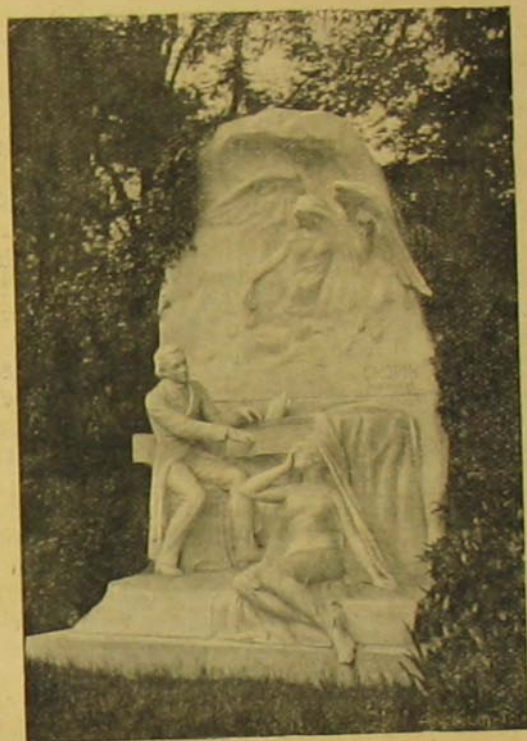
Tanuljunk s dolgozzunk az ész fegyvereivel, mert még a verést is le lehet tagadni, de azt, hogy $2 \times 2 = 4$, azt nem.

Ha fáj a feje

Ne tétovázzek, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

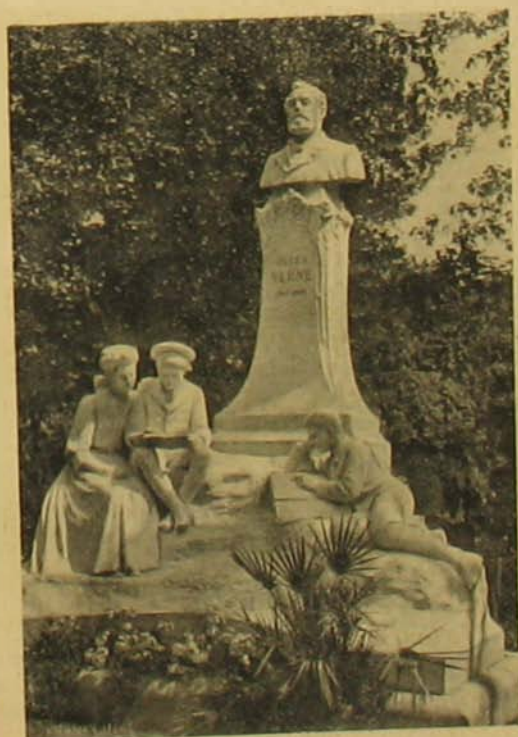
mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboz nál ingy. postai szállítással.

Chopin.

Manpassant

Verne Gyula.

Watteau.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A jó barát.

Irta: Máthé Miklós törzserőrmester.

— Es már mégis borzasztó! — fakadt ki a bosszuval vegyes félelemtől remegve Bruszt Lőrincz szigetcsépi adópénztáros, mikor mult évi október hó 12-én este, az aznap beszedett adót összeszámolván, a lajstromozó iv szerint kimtatott összegből kerekszámban 1400 K hiányzott.

Összeadta újból és újból, a hosszú sor számot, majd két-három részre osztva adta össze, abban a bitben, össze így talán jobban sikerül a tévedést elkerülni, az eredmény ugyanaz volt: hiányzott az összeg így is.

Majd felkérte a segédjegyzőt, hogy segítsen a lajstrom tételeit a főkönyvvel összeegyeztetni, de az 1400 K. így se került elő.

Megolvasta a pénztárálladékokat újból, külön-külön csomagba rakván a különféle pénznemeket, aztán úgy adta össze az egyes csoportokat; átkutatta az asztal és pénztár minden fiókját, átrakva az asztalon levő összes aktákat, átlapozgatta, kiforgatta azokat, de bizony csak ott volt, mint a mikor kezdte, hogy nem találta a pénzt sehol.

Már teljesen kimerült, kiizzadt az este kilencz óráig tartó keresésben, kutatásban és a rendkívüli izgalomban, míg végre elhatározta, hogy aznap felhagy a kutatással s majd másnap folytatja biggadtabb fejjel és felbivatja azt a két adófizetőt is, a kiktől nagyobb összeget és ezres bankókat vett be, mert éppen egy ezres bankó is hiányzott, hogy hátba azoknak tévedésből visszaadta a pénzt és így keletkezett a hiánya. De nem hozta meg a remélt eredményt a következő nap se.

A két adófizető fillérről-fillérré igazolta, hogy milyen pénzt adott be és milyen kapott vissza. S a pénztárosnak el kellett hinni állításait, mert mind a kettő jóra való, becsületes ember volt s úgy emlékébe idézték az adott és kapott pénznemeket és összegeket, hogy kétsége nem lehetett állításai valódisága iránt.

Már azzal hozakodott elő a jegyzőnek, hogy a magából fogja megtéríteni az összeget, mikor ez azt a tanácsot adta neki, hogy jelentse be az esetet Csaba Ákos cz. őrmester tőköli őrsparancsnoknak, hátba ilyen módon sikerül a pénzt valahonnan előkeríteni.

A pénztáros ugyan ettől az eljárástól se remélt eredményt, de hát mint a vízben halódó, hogy mindente kapaszkodik, mégis megpróbálkozott vele s jelentést tett.

Csaba őrmester Bognár Lajos próbacsendőrrel bele is fogott a nyomozásba és két nap alatt mindazokat kikérdezte, a kik a pénz eltűnése idejében a pénztáros szobájában megfordultak vagy akkor adót fizettek. Ennek azonban semmi eredménye nem lett. Tagadta mindenki, hogy a pénzt elvitte volna, vagy akár téves visszadás folytán is hozzájutott volna.

Eme eredménytelen nyomozás után szóba került Csaba őrmester és a pénztáros között, hogy a községi segédjegyző, a ki szintén többször megfordult a pénztáros szobájában, nem gyanusítható-e a pénz eltulajdonításával, mire a pénztáros tiltakozott ez ellen és kijelentette, hogy bár nem régóta van nevezett a községnél alkalmazva, de becsületes és megbízható embernek tartja

S éppen ő volt az, a ki a könyvek egyeztetésében és a pénz keresésében legtöbbet segédkezett és jó barátja is.

Az őrmester mindezek daczára utána puhatolt a segédjegyző életmódjának, fizetésének a községi jegyzőnél s így tudta meg, hogy nevezettnek 30 korona havi fizetése van s abból arra a hónapra már 26 koronát kivett.

A puhatolás során megtudta még azt is, hogy a segédjegyző az említett pénzösszeg eltűnése után egy korona értékű szivarkát vett és egy kassai ismerősének 10 K 37 fillér adósságot küldött meg.

Ezek alapján a kassai rendőrhatalósághoz fordult Csaba őrmester és nevezett Hagovszky Géza előbb ott díjnyoskodó segédjegyző elődeletéről és ottani magaviseletéről felvilágosítást kért.

Így derült ki, hogy a segédjegyző ellen a kassai kir. büntető törvényszéknél, lopás és sikkasztás miatt bűnvádi eljárás van folyamatban, a melyben a legutóbbi tárgyalás is éppen nevezett ismeretlen tartózkodása miatt nem volt megtartható.

Eme gyanus körülményeket közölte Csaba őrmester a községi jegyzővel, a ki viszont azzal a gyanuval állott elő, hogy pár héttel előbb az asztala fiókjában tartott hivatalos pénzből, ismeretlen módon, 20 korona eltűnt, de mivel azt hitte, hogy valakinek tévedésből elfizette, hallgatott az esetről, de a közlöttek után gyanuja van, hogy azt is a segédjegyző lophatta el, mert azon a napon véletlenül nyitva felejtette asztala fiókját és rövid ideig való távolléte alatt csak a segédjegyző dolgozott abban a szobában.

Ezeknél fogva kikérdezés alá vette Csaba őrmester Hagovszky segédjegyzőt.

Nevezett eleinte tagadta mind a két lopás elkövetését. De mikor elébe tárta az őrmester a már beszerzett adatokat, beismerte, hogy csakugyan ő vette ki főnöke íróasztala fiókjából a 20 koronát.

Beismerte továbbá az 1400 korona eltulajdonítását is és előadta, hogy a mint az adószedés közben egy hivatalos könyvért a pénztáros szobájába bement s észrevette az asztalon az említett összeget, a pénztáros elfoglaltságát felbasználva, egy könyvet tett a pénzre. Mikor pedig ebédelni indultak, sürgette a pénztárost és azzal együtt jöttek ki a szobából. Ő azonban kijövetel után, mintha valamit ott felejtett volna, hirtelen visszavért és a könyv alatt talált pénzt magához vette. A pénztárzárlat pedig csak este lévén, a pénztáros csak akkor jöhetett rá a hiányra.

Beismerés után előadta az 1400 koronából a veteményes kertben elrejtett 1330 koronát, míg a hiányzó 70 koronát, mint állította és a feladó vevénylyel igazolta is, hogy ajánlott levélben egy kassai rokonának küldötte el, a ki eme összegnek kézhezvételét be is ismerte.

A jegyzőtől ellopott 20 koronát már előadni nem tudta, mert mint állította, csekély fizetése mellett állandóan pénzzavarban lévén, ez összeget saját céljaira basználta el.

Minthogy pedig feltételezhető volt nevezettől, hogy állandó tartózkodási hely hiányában kivonhatja magát az elítéltetés alól, az őrmester letartóztatta és a pestvidéki kir. ügyészségnek adta át, jelezvén, hogy a kassai kir. büntető törvényszéknél lopás és sikkasztás miatt amúgy is vizsgálat van ellene folyamatban.

A legjobb órák,

legszokottabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágáig, egy leány pénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mdrásnál Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

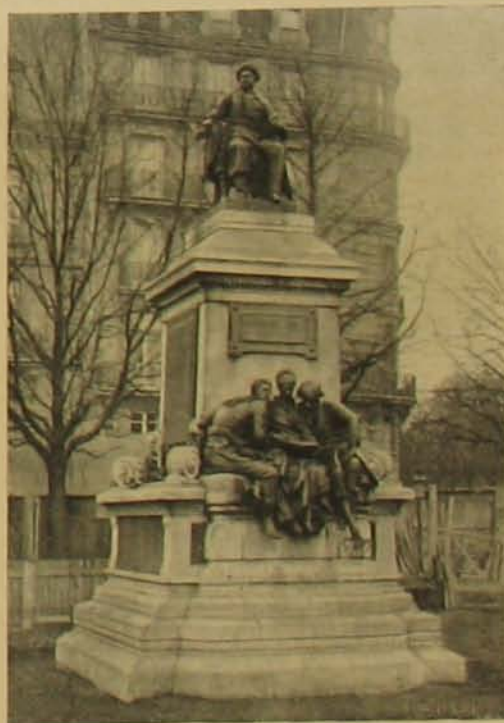
Hugó Viktor,

Augier.

Ifjabb Dumas Sándor.

Idősb Dumas Sándor.

Eredmény a bálban.

Irta: Hajzer János csendőrmester.

1904. év február hó 15-én Rozsnyó város kaszinója bált rendezett, melyre — mint tiszteletbeli tag — én is hivatalos voltam.

Mint fiatal őrsvezetőnek — ki próbacsendőri, majd caendőri szolgálati időmet is e városkában töltöttem, — a hol a rendőrséget szorongatott belyzetéből sokszor kiegészítettem és a kapitányság megkeresésére sok — már el is felejtett — bűnesetet kiderítettem, elég szép társadalmi állásom volt; a bált megelőző napokon tehát minden tehetségemet összeszedve munkálkodtam, nehogy a bál napjára valami hátralékban maradt egy, vagy más ügy miatt az általam nagyrabecsült K. B. járás-őrmester őrsparancsnokom a már lázasan várt mulatóságot l visszatarthatson.

A bál estéjén korán diszruhát öltöttem magamra s a kaszinóba menve, több általam ismert uriember asztalához kerültem s mintegy 10 óráig velük társalogtam s közbe-közbe pedig táncoltam is.

10 óra tájban a báli közönség közül valaki fennhangon két izben «Altstädter» nevét szólította. Én ezt a nevet hallva gondolkodóba estem. Mintba ily nevet — képpel illusztrálva — az aznap este bekötés alá rendezett valamely rendőri közlönyben olvastam, illetve láttam volna.

Hogy a szólított név viselője kilétét megtudjam, az asztalnál ülő közvetlen szomszédomhoz: G. E. járásbirósági iktatóhoz fordultam, ki csodálkozva, hogy nem ismerem az illető név viselőjét, megmondta, hogy a városi nyomda és lapkiadó hivatal üzletvezetője s utód jelöltje; keresztnéve Dezső s hogy D. G. jómódu kereskedő leányának vőlegénye. További kérdezősködésemre azt is megmondta, hogy az illető nyolcz hónap óta lakik a városban, gazdag ember hírében áll s hogy a társadalmi életben vezető szerepet kezd vinni.

Szomszédom felvilágosítása után tudtam és értettem csak meg, hogy az illetőt miért nem ismerem. Ő ugyanis azalatt az idő alatt költözött a városba, míg én az altishti iskolába, majd pedig a dobsinai jégbarlang különítményére voltam vezényelve.

Minél többet gondolkoztam az illető fölött, annál jobban érlelődött gyanum, hogy eme ismeretlen egyén és a rendőri közlönyben olvasott név között összefüggésnek kell lenni. Bizonyoságot szerzendő az éjfélt szünet alatt gyorsan baza mentem s a már becsomagolt rendőri közlönyöket felbontva «Altstädtert» kerestem s rövid keresés után rá is találtam. Mohón néztem meg a képet s olvastam el a rá vonatkozó adatokat. Nagy bűn terhelve, 1903. év június havában másodmagával feltörte H. B. pozsonyi ékezerész üzletét. Társa előkerült, ő azonban «ellépett». Különös ismertetőjele is volt: Álla alatt két forradás.

A kaszinóba visszatérve feltettem magamban, hogy bármily uton — gyanu keltés nélkül, — de közelébe férközöm, hogy a rendőri közlönyben foglalt adatokat összehasonlítva gyanum alapos, vagy alaptalan voltával tisztába jöjjenek.

Mintegy félórával megérkezésem után egyik ismerőssel — kiről megtudtam, hogy vele barátságban van — bemutattattam magam neki s így alkalmam nyílt őt szemügyre venni s vele beszédbe elegyedni, miközben az áll alatti forradásokról s egyébként is ha-

tározottan konstatáltam magamban, hogy «Ő» a körözött egyén.

Undorítóan nyájas kezdett hozzám lenni s én — ne hogy valaki később még jó barátomnak nevezze — kénytelen voltam egy félreeső szobába menekülni előle.

Hajnalban mentem haza, rövid pihenés után már talpon voltam s őrsparancsnokomnak az észleletekről jelentést téve, magamat S. I. csendőr cz. őrsvezetővel nevezett elfogására szolgálatba vezényeltem.

A város rendezett tanácsu lévén, benne akkor még az őrs — egy miniszteri rendelet alapján — csak a rendőrséget támogató éjjeli helyiörködést teljesített. A miért is első sorban a város S. G. nevű rendőrkapitányához mentünk, ki hallva az esetet, készséges beleegyezését adta a tervbe vett functióhoz, egyben a rendőrmestert segédkezésre mellénk rendelte.

Minden feltűnés nélkül a nyomdába jutottunk, hol ő midőn minket szolgálati felszerelésben maga felé közeleteni látott, elsápadva a falnak dült s a végem van szavakat suttogta. Miután elfogását kinyilvánítottam, a rendőrségre, majd később saját kérelmére zárt kocsin az őrsre, onnan pedig a belyben székelő járásbiróságához kísértük; onnan barmadnapra csendőri fedezet alatt néhány, a betörési ügyre vonatkozó bűnjellel együtt a pozsonyi kir. ügyészség fogházába szállíttatott el.

Czélszerűnek tartom ezen esetből kifolyólag rámutatni az állományilletékes kerületnél azóta életbe léptetett ama speciális intézkedés üdvös voltára, a mely az őrsök körleteiben letelepedett idegenek ellenőrzésére s kilétük tapintatosan eszközöndő megállapítására vonatkozik, a melynek kötelességbü teljesítése mellett kizártnak tartom, hogy egy elmenekült s idegen őrskörletben letelepült büntetett hónapokon át felismeretlenül élvezze büntette gyümölcsseit, vagy esetleg örökre is büntetlenül maradjon.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az illatszerek.

Az emberek ősidők óta nagyon kedvelik az illatszereket, és pedig a gyöngéd, finom, s az erős, bódító illatoknak egyaránt voltak és vannak kedvelői. A «Természettudományi Közlöny» legutóbbi számában Krausz Mór érdekes dolgokat mond el róluk.

A régi egyiptomiak óriási mennyiségben használták a különféle balzsamokat; bár irott emlékek nem bizonyítják, bátran feltehetjük, hogy az ó-kor legkeletibb népei: a khinai és a hindu is áldoztak é fényűzésnek, mind a magánéletben, mind a vallásos szertartásoknál. A bibliában, Mózes II. könyvében találunk először említést a tömjénről. Ez a füstölőszer a régi zsidók vallási szertartásaiban nagy szerepet vitt, sőt Isten ellen vétő cselekedetnek minősítették, ha valaki füstölőszeret világi célokra használt. De nem kell visszamennünk az ó-korba, a római katolikus egyház még ma is használja a tömjént összes szertartásainál.

A Kelet török és arab törzsei nem maradtak mögöttes az ókor népeinek. Érdekes módon illatosították magukat az arab nők, sőt toszik ezt még ma is egyik-másik nomád néptörzsnél. A sátor közepén kis rézüstöt izzó faszénnel töltenek meg és maréknyi illatos gyökret, szárított füvet vetnek a parázara. Mialatt az illatos

A magyar királyi csendőrség névelő gyűjteménye!
Minden csendőr, ki órái, ékszeri, gramofont, vagy bármily más értéket akar vásárolni, nálam következők szerint: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 6—8 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerint, az óráknál 10 évi jóállás, feltétlen tisztességes kiszolgálás. — 1 gramfon kizáró kivétel, 20 darabban (10 nagydupla lemezzel, 100 tával), portómentesen 100 kor.- havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szívesen hához jövök, miután évi bérletjegyem van. Kérje a árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórárs és műótvös
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

gözők felszállanak, szétterjesztett ruházattal az üst fölé guggolnak, hogy az illatos párákat viaszatartsák. A meleg következtében a test izzadni kezd, a bőr felületén a gözők megsűrűsödnek és az egész bőrfelületébe az erős illatot mintegy beitatják.

A görög nép fejlett izléseit ismerve, nem csodálkozhatunk, hogy náluk az illatszerek készítése magas fokon állott. Ők főleg az ibolyagyökert, a majoránnát használták leginkább. Sőt annyira túlságba vitték ezt a fényűzést, hogy végre Solon az athéni férfiaknak megtiltotta az illatos olajok és kenőcsök vásárlását. Ez a tilalom a nőket nem érintette.

A rómaiak még mesterüket: a görögöket is túlszárnyalták. Náluk az illatszerkészítés önálló iparágga fejlődött s az úgynevezett «unguentarii»-k, kenőcskészítők foglalkoztak vele, kik czéhekbe egyesülve, állítólag Capuában, egy egész utcát laktak. Nero császár kedvenc nejének, Poppaea császárnőnek temetésén több füstölőt égetett el, mint a mennyit Arábia egy évben termelt.

Az amfiteatrumokban állandóan óriási urnákban izzott a mirrha és a tömjén, szagnkkal betöltött mindent és elűzte a friss vérszagot, fátolt borítva Nero kegyetlen játékaira.

A népvándorlás barbár törzsei eltörölték a római műveltséget és vele együtt az illatszerek használata is letűnt egyidőre. A puritán középkor, a fejlődő kereszténység bölcsője csak szenvedésnek találta e földi életet, melyet nem illetnek hívságos gyönyörök. A kereszties háborúk ismertették meg újra a keresztény lovagokat a Kelet buja szépségeivel és gyönyöreivel. Az arabok, a kémiai tudomány nagymesterei, már nagyban készítettek folyékony illatszereket. Avicenna arab orvos készítette állítólag az első ilyen jószagú vizet a X. században. Az illatszerekkel való kereskedelem lassanként ismét föllendült. Olaszország, mely a közvetítő kereskedelmet látta el, Arábiával és a Levantéval vezetett e téren. Valami Frangipani nevű római nemes készítette az első illatport mosusz, czibet és ibolyagyökér keverékből; unokája Frangipani Meroutio pedig elkészítette ennek alkoholos kivonatát és belőle az alkohol lepárlása után az első szorosabb értelemben vett illatszert («parfume»-öt), melyet ma is nagyban készítenek, a mennyiben nagyon tartós, kellemes illata van. A firenzei Medici Katalin és a velencei patricziusnők a bűvös Kelet minden illatszerével üzték pazar kedvteléseiket. India és Amerika fölfedezése új termőpiacot nyitott Európának és ezentúl az illatszerek előállításához szükséges nyerstermények is nagyobb mennyiségben állottak rendelkezésre. A XVI. században Erzsébet angol királyné és XV. Lajos francia király udvaraiban fejtek ki óriási fényűzést az illatszerekkel, sőt az utóbbi, lakosztályait mindennap más szerrel illatosítottatta.

Hogy napjainkban mennyire fejlett ez a fényűzési czikk, elég feltűnően bizonyítja a virágzó illatszer-gyárak és a Riviera drága virágoskertjei. Annak bizonyítására, hogy milyen kitanultak egyesek az illatszerek használatában, mutatja, hogy egyik bíres francia színésznő irás helyett csak virágillatokkal beitatott papirosokkal folytatott ismerőseivel levelezést.

Az illatazerek növényi és állati eredetűek. Minthogy az előbbieket túlnyomók, főleg velők kívánok inkább foglalkozni.

Minden égalj más növényt, más virágot termel. A déli trópusi vidékek színpompás, nagyságra terjedelmes, áthatóan bódító illatú virágokat hoznak létre, míg a mérsékelt égalj bár igénytelen, de finom gyöngye illatú virágokkal gyönyörködteti lakóit. Kelet-India, Peru és

Párisi szobrok. — Gounod.

Mexikó sok nyersterményt szállít Európába, melyek az illatszerek előállításához szükségesek, mindazonáltal Riviera és Olaszország adják a legtöbb illatos olajat. A rózsatermelést Bulgária és Kelet-Rumélia üzik nagyban, azonban újabb időben a lipcsei Schimmel W. czég Németországban, Miltitzben nagy rózsatelepet létesített és itt az égalj annyira kedvező a rózsáknak, hogy a belőlük készített olaj kitűnő minőségű, sőt állítólag a bolgár rózsaojjal vetekedik. Hazánkban is bizonyára van számos oly vidék, hol kiterjedt rózsatermelés meghálálná a fáradságot. Sajnos, nálunk ily «csekélységekkel» nem bibelődnek az emberek, pedig nagy jövedelemmel járó foglalkozás volna. A francia Riviera némely városa, mint például Grasse, jázmin-, ibolya-, rózsatelepeiből 5—6 millió frankot vesz be évente és 34 gyárban dolgozza fel a nyersterményeket.

A virágok kellemes illatát az úgynevezett «illanó» olajok okozzák, melyek a virágos, vagy virágtalan növény legkülönbözőbb részeiben fordulnak elő. Az ibolyának gyökere, a cédrusnak, a santalnak törzse illatosak. A Pogostemon Patchouly-nak és a kakukkfűnek levelei szolgáltatják az átható, üdítő illatot. A legtöbb növénynek virágában van az illat anyaga, de a magkéreg is lehet illatos, például a tonkabab és a fahéj.

Érdekes a narancsfa, mely háromféle illat-anyagnak hordozója. Leveléből készül a petitgrainolaj, virágjából a neroliolaj, gyümölcsének héjából a portugalolaj. Az illatos olajok, vagy belytelenül illóknak nevezett olajok, kis cseppek alakjában a sejtnedvben és protoplazmában uszálnak, egyes növényeknél pedig a virágzás alatt keletkeznek és létük csak átmeneti.

Az illatos olajok tömény állapotban erős szagúak, szaguk néha kellemetlen is lehet és erős fejfájást okozhat.

A következő számok bizonyítják hogy egyes illatszerrekből mennyit gyártanak a rivierai virágvárosok: Cannes, Nizza és Grasse.

lyet csak péntek reggel tudtam meg. Magam sem tudom még megmondani, hogyan fordultam bele a hullámokba, de még kevésbé értem, hogyan tudtam megküzdeni a bős babokkal, és mint értem oda az óriási sziklák közé, a hol holtra fáradtan, étlen, szomjan és halálos rémületben multak az órák. Mikor annyira megpihentem, hogy a sziklák tetején biztonságban éreztem magamat, akkor derengett föl bennem a remény, hogy ba eddig el nem pusztultam, talán mégis meg fogok menekülni. Egy óráig vonszoltam fáradt és kimerült testemet a száraz földön, mikor egy kis tanya világossága ragyogott felém. Ott az emberek fölfrissítettek, és elkísértek a legközelebbi kis városig, Ciudadelláig, a hová én vittem kirül a szerencsétlenséget. A város bírāja jószágosan fogadott, és nemsokára a konzulátus egy tagja gondoskodott arról, hogy orvost hívjanak hozzám, meleg ruhával lássanak el, és étellel itallal erősítsenek, de a mi a legrémesebb volt, az átélt szenvedés rettentő aggodalmától ők sem tudtak megszabadítani. A szerencsétlenség, így folytatja Bodez, olyan a minő a hajók katasztrófák történetében példátlanul áll. Öt órák reggel erős és heves lökés rjaszott föl bennünket. Oly hirtelen volt a lökés és olyan elementáris erővel, hogy nem tellett bele két perc, és az egész legénység, az összes utasok fönn állottak a hajó födézetén. A hajót, mintha csak pehely lett volna, úgyakapta föl a forgószél, dobálta jobbra és halra. A rémület talán mindenki eszét elvette, de a kapitány bölcs nyugalommal és értbetetlen halálmegvetéssel osztotta parancsait, és a legénység vakon engedelmeskedett. Ezt még láttam, és erre világosan emlékszem. Bruno Cayol volt a holdogtalan ember neve, a ki sok tudással és bámulusos vakmerő nyugalommal nézett szembe a halállal, de mit ért itt minden tapasztalás és tudás, mikor szembe állott vele a fékezhetetlen orkán, a vak sötétség és kétségbeesett emberek sikoltása és kinja. A Baleárok szigetcsoportjánál a tenger nagy világító tornyai igen gyéren vannak elhelyezve és mintha minden egyszerre esküdött volna össze ellenünk, még az egyetlen fénylő pont is hirtelen kialudt. Irtózatoss robaj, mintba a kazán repült volna ezer darabra széjjel, és többre nem tudok visszaemlékezni. A vízben voltam. Az életösztön utolsó föllobbanásával próbáltam meg úszni, mindig kitünő uszó voltam, és belekapaszkodva egy fadarabba, vittek örült sebességgel a hullámok, és oda vertek az Enderossay sziklacsoporthoz. Ugyanabban az időben indult el Algirból Marseille felé a Marsa, és ez a hajó némi utbagazítást ad az elsüllyedt gőzös sorsáról. Ők már esőndesebb vibart kaptak. A Baleári szigetcsoport körül mindig iszonyú szélvihar dul. A tenger tele sziklakkal, látbatatlan ellenséggel küzd a kapitány, de szerencsétlen társa ezt épen oly jól tudta, mint ő, a Marsa kapitánya. Ezzel minden kapitány tisztában van, az ottani tenger-alakulást alaposan ismeri és a tórképről tud tájékozódni. És először életében történt meg vele is, most a mult bét szomorú napjaiban, hogy megfordult teljesen a szokott állapot. Az északi szél kergette a hajót, az övét is, és sodorta elemi erővel a sziklák közé. Ők már csak a vihar utójátékát kapták, ők még meg tudtak menekülni, de a kik előtte jártak, azoknak el kellett pusztulniok. Majorca és Minorka szigetek közötti rész a tengerészek réme és halálos veszedelme. Sajnos, ezuttal szomorú valóra vált a földrajzi megfigyelés. Az egyetlen megmenekült utas Párisban pibente ki az átélt

borzalmas éjszaka kinjait, ba ugyan ezt valaha életében elfelejteti vagy kipihenheti emberi szervezet.

A jövő tápláléka. Voejkof orosz tudós, ki igen kiváló, szinte feltünő munkákat irt arról, bogy az égbajlati viszonyok mily törvényszerűséggel oszlanak el a földön, most a párisi földrajzi társasághoz érdekes tanulmányt nyújtott be az emberi táplálékkészletek forrásairól. Szerinte nagyon valószínűtlen, bogy növényi táplálékot pótló mesterséges tápszereket lebeszen felfedezni, továbbá egyetlen olyan tápszer sincs, mely az emberi élethez okvetlenül szükséges lenne. Sok élelmiszer van, melyeket egyes népek ez idő szerint az életfentartáshoz elengedhetetleneknek tartanak, holott nem is oly rég még teljességgel nem ismerték őket. Az orosz tudós tanulmányának az a végső következtetése, hogy a hús nemsokára oly drága lesz, hogy általános élelmiszernek nem fogják tekinteni s bogy az emberiség előbb-utóbb vegetáriánus lesz, mert kénytelen lesz.

Különös pörlekedési ok. Amerikában az Illinois állambeli Elgin község tejtermelő szövetkezete bepörölte a villamos vasuttársaságot. Állítása szerint ugyanis a vasut lármájától, a vezetkek zugásától a tehének idegesek lettek és elveszítették tejtermelő képességüket.

A kaktusz mint húspótlék. Az amerikai élelmiszerdrágaság s a hús-bojktott következtében az amerikaiak most húspótló olesó táplálék után kutatnak. Burbank szanfranciszközi úr ajánl is egyet, a tusketlen kaktuszt, mely nagyon olesó s nagyon tápláló élelmiszer, s Mexikóban, Kaliforniában és Floridában roppant mennyiségben terem. Egyes amerikai vendéglőkben már évek óta fogyasztják főzeleknek és salátának.

A világ írótoltermése. Birminghamban vannak a nagy angol tollgyárak. A napi termelés ezekben a gyárakban körülbelül öt millió darab. Az ilyen óriási mennyiségű toll elkészítéséhez mintegy busz tonna aczelt használnak el. Az egyik nagyobb gyár árjegyzeke ötezer mintát tartalmaz és mivel majdnem minden írótolgyárnak van 500—1000 különböző mintája, feltehető, hogy a világpiacpon mintegy százezer különféle minta kerül eladásra. A tollak előállításá igen gyorsan történik. Az aczéllemezek alkalmas elkészítése után egy-egy fajta tollkészítő géppel egyetlen munkás negyvenötezer tollat állít elő naponkint. Az aczétoll azért nem tudott tért hódítani, mert anyaga nem olyan lágyan bajlékony, mint őseink ludtollszárból készített írótolla. Az oldalt alkalmazott bevágásokkal azonban ezen a bajon is segíteni lehetett és akkor azután rövidesen kiszorította a régi módi libatollat. Az írótolgyártás legújabb ága az arany-, ezüst-, platina-, aluminiun- és bronztollak gyártása. A legtöbb aranytollat Amerikában állítják elő, a hol az Egyesült-Államok egyik nagy tollgyártó ezége évenkint több százezer töltőtollat hoz piacra. Az aranytollak előállításá hosszabb ideig tart, mert minden egyes toll mintegy negyvenöt különböző munkás kezén megy keresztül, a míg teljesen elkészül.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ba a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olesó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olesó áron. —

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően azövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen és így a felesleges kérdezőzködéseknek eleje vétesseék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

33. 1. Nem lehet. 2. Igen; ha igényjogosultsági igazolvány alapján közvetlenül vétetik át, akkor a nyugdíj alapba fizetendő hányadot a belügyi tárcza téríti meg az államvasutaknak.

Cs. őrm. Tavankut pusztá. Levelét nem értjük meg, világosabban!

365. Nincs rá igény, mert mint csendőr nem Boszniában, Herzegovinában, vagy Dalmáciában, hanem a szerb határozélen teljesített szolgálatot és így ezen kedvezmény Önre ki nem terjeszhető.

A cs. Topánfalva. Csendőr címzetes őrsvezetőkké léptettek elő.

H. J. 11. és Határrendőr. Forduljanak közvetlenül illetékes helyre.

K. őrmester. Nem képez kihágást. Nem kell elfogadni, akkor majd leszokik róla.

K. 12. Ha közvetlenül lép át, igen.

R. J. csendőr cz. őrsv. Felsővisó. Ha a nyomozó szolgálat a 48 órát meghaladta, akkor kettő, különben egy.

Ny. S. cs. Bszentmiklós. 1. Nem. 2. Nincs kizárva, összeg sehol sincs meghatározva.

G. S. cz. őrsv. Dognácska. Kérdése még korai.

54. Szolgálati ügy.

M. 61. Járőrm. Helyesen értelmezi, hisz gyakran nem is lehet bűnjelét beszerezni.

Isaszeg. 2. A legénység; általánosan bevett szokás azonban az őrs könyvtárába elhelyezni.

B. K. Efalva. Helyesen értelmezi, jövedéki és halászati kihágástól van szó.

Alföldi csendőr. Olvassa el lapunk f. évi 12. számában „Érdeklődő”-nek adott válaszunkat.

Városi csendőr. Olvassa el lapunk múlt évi 5. számában „M. es. cz. őrstő”-nek adott válaszunkat.

B. B. A btkv. 34. §-ának mikénti értelmezését illetőleg dr. Schnierer Aladár egyetemi tanár „A magyar büntető törvény magyarázata” című művéből a következőket közöljük: A fegyház a szabdságbüntetés leg súlyosabb nemét képezi. A fegyancsek, kik az igazgatóság által kijelölt kényszermunkára szoríthatnak és szigorú fegyelmi szabályoknak vannak alávetve, büntetésük egy részét magánfogságban töltik. A magánelzárás javító hatásánál fogva vétetik alkalmazásba. E célból folytak a törvénynek idevágó részletesebb határozatai: 1. Minthogy a teljes elzárhatóság jótékony hatása bizonyos időn túl nem terjedhet, ezért a törvény a magánelzárás leghosszabb tartamát egy évre teszi, a három évnél rövidebb időre elítéltek pedig a büntetés tartamának egyharmad része alatt tartandók magánfogságban. (Például ha a büntetés 2 évre állapított meg, a magánelzárás 8 hónapra fog terjedni.) 2. A magánelzárás minden esetben a büntetés első szakában alkalmazandó, mert a jótékony hatás, mely ezen intézkedés tulajdonképeni alapját képezi, ép a büntetési idő első felében eszközölendő, a büntetés második (habár hosszabb) szakasza ellenben a szabadságra való előkészítésre fordítandó. Ez oknál fogva szükségessé vált azon intézkedés is, melynél fogva oly esetben, midőn a magánelzárás egész-

ségi tekintetből nem volt mindjárt a büntetés elején alkalmazható, vagy midőn annak alkalmazását ily ok miatt félbe kell szakítani, ez utólag ugyan, de minden esetben a büntetési időtartam első felében pótlandó. Minthogy még az életfogytig tartó fegyházra ítéltkre nézve sincs kizárva a megkegyelmezés és kiszabadulás szabadságra bocsátatás) ezért elrendeltetik, hogy ily feltételes szabadságra bocsátatás) azért elrendeltetik, hogy ily elítélés esetében 10 év tekintessék az egész büntetési időtartam első felének és ez idő alatt fogantatosítottassék a javítás céljából szükséges magánelzárás. 3. A magánelzárásban levő fegyenczek azon időben, melyet a szabad levegőn töltenek, a többiektől, azaz a közös fogságban levő fegyenczeztől elkülönítve őrizendők.

FEJTÖRŐK.

Képtalány.

Verstálány.

Az első szótagom állat is szereti,
De a szarvasmarha meg sohassni eszi.
Második szótagom hogyba megteszed,
Törvény ellen teszel, legyen tehát eszed.

Betűtalány.

Föld és Föld

Megfejtési határidő: 1910 márcz. 28.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné Sanatorium-sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk folyó évi 11. számában közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány: „Hizelkedés mérge a barátságoknak”. — Betűtalány: Fenekellen teknők. — Minustalány: Por, per, pár, pir.

Helyesen megfejtették: Panajott Sándor cs. hadnagy Pozsony, Pintér V. csendőr Noszlop, Füstös őrsv., Selmeczi P. őrsv. Herkes őrmester Pozsony, Veresa L. őrm. Kányád.

A kisorsolt Erzsébet királyné sanatorium-sorsjegyet Pintér Vincze csendőrnek Noszlopra elküldöttük.

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejtörés, hűlés, idegfej, mindennemű csontbántalmak ellen kitűnő hatásának bizonyított szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Rakrekre menő hálaizatok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálam kapható. Kis tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség bekküldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer. Budapest, Damjanich-utca 2.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

Angol irodalmi vagy zenemű Magyarországon a szerzői jog oltalmában csak akkor részesül, ha a mű Angliában jelent meg vagy ha a szerző angol alattvaló.

(Curia 1909 okt. 15. 3362. sz. a. U. p. t.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és postoli kir. Felsege folyó évi február hó 30-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Schrédli Károly. m. kir. VI. számú járásőrmesternek, hosszú és kötelességű szolgálataiért, az arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Áthelyezett:

1910. évi április hó 1-ével:

Heschner György, VII. számú csendőrkerületbeli százados, csikszeredai szárnyparancsnok, hasonló minőségben az I. számú csendőrkerülethez Kolozsvárra.

felsőerői *Csresenyé* Emil, I. számú csendőrkerületbeli százados, kolozsvári szárnyparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez Csikszeredára.

Oláh Ferencz, I. számú csendőrkerületbeli hadnagy, balászfalvi szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerületben, hasonló minőségben a dési 1. szakaszhoz.

Szamaszka Ervin, I. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a dési 1. szakasz parancsnoka, ugyanazon csendőrkerületben szakaszparancsnoki minőségben Balászfalvára.

Bariss Árpád, a III. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett a a honvédelmi ministerium 16. osztályába, osztályvezetőhelyettesi minőségben beosztott százados, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentés és létszám felett való vezetésének egyidejű beszüntetése mellett a másodtörzstiszti teendőkhöz való megbízás mellett az V. számú csendőrkerületbe Pozsonyba.

Menkint János, a nagyváradi csendőrtovábbképző és altiszti iskolához tanárként alkalmazott III. számú csendőrkerületbeli százados, szárnyparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez Aradra.

Glatz Ödön, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a pozsonyi 2. és

szamosfalvi *Pamajolt* Sándor, ugyanazon csendőrkerületbeli hadnagy, a pozsonyi 1. szakasz parancsnoka kölcsönösen.

Martin Imre, V. számú csendőrkerületbeli hadnagy,

turócszentmártoni szakaszparancsnok a II. számú csendőrkerülethez Lugosra, mint a 2. szakasz parancsnoka.

Huszár Ágoston, II. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben az V. számú csendőrkerülethez Turócszentmártonba.

Szabó Zsigmond, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótszárnyától, az V. számú csendőrkerület pótszárnyához Pozsonyba.

Balogh Emil, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótszárnyától az I. sz. csendőrkerület pótszárnyához Kolozsvárra.

Kinevezettek:

1910. évi február 1-ével:

csendőrr járásőrmesterekké:

Debreczi József, őrmester (1. rangszám) a VII.

Zeke Lajos őrmester (2. rangszám) a VIII. és

Jakabos István őrmester (3. rangszám) a II. számú csendőrkerület állományában.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatik:

Szennyei Árpád, VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen” 1910. évi április hó 1-től számitandó egy évre.

Választott lakhelye: Gyulafehérvár.

Nyugállományba helyezettek:

1910. évi márczius hó 1-ével:

Szöcs András, I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján mint „rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Gyergyóditró.

Fulez Frigyes, IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Halmi (Ugocsa megye).

1910. évi április hó 1-ével:

Markovics Gábor, IV. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Apatin.

Gudor István, VIII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Nagyszalonta.

Okiratilag megdicserítették:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Villamos és gőzerőre berendezett gyár újra nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zimbálom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, lúr, stb., míg **Reményi** legújabb képes arjék yskét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtérítés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kéréndő.

Lajos Árpád, III. számú csendőrkerületbeli járásör-
mester, a közbiztonsági szolgálat terén, 15 évet meg-
baladó csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor lan-
kadatlan szorgalommal teljesített eredményes műkö-
déséért.

A m. kir. V. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Csölle András őrmester, a komárommegyei Szimő és
Guta községekben, az utóbbi időben ismételt előfor-
dult, életbiztonság és testi épség elleni bűncselekmé-
nyek tettesének kinyomozása körül tanusított kiválóan
buzgó, szakszerű és eredményes tevékenységéért.

Joó László csendőr cz. őrsvezető és

Karácson Lajos csendőr, a Komáromban állomásozó
cs. és kir. 5. buszárezred pótraktárában történt 456
korona értékű kincstári rubanemű lopás tettesének ki-
nyomozása körül tanusított fárasztó, leleményes, és szép
eredménnyel végződött tevékenységéért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:
Olla László és Thieser Péter cz. őrsvezetők, egy
nőnek a Maros folyóból történt kimentéseért.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. belügyminiszter úr folyó évi február hó 21-én
kelt 149766/V-b. 1909. számú rendeletével, Csölle And-
rás V. sz. csendőrkerületbeli őrmesternek, az életbizton-
ság és testi épség elleni bűncselekmények kiderítése
körüli eredményekért 150 korona, továbbá a folyó
évi február hó 21-én kelt 4815/V-b. 1920. számú ren-
delettel, szintén az V. sz. csendőrkerületbeli Joó László
csendőr cz. őrsvezetőnek és Karácson Lajos csendőr-
nek, az államkincstár kárára elkövetett rubanemű lopás
tettesének kiderítéséért, 60—60 korona pénzjutalmat
adományozott.

Előléptettek:

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi márczius hó 1-ével:

Ökrös János, Bürger Máttyás és Krucbió Albert őrs-
vezetők, cz. őrmesterekké; továbbá

Az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:
ugyanazon nappal:

F. Tóth András, Homda János és Polonyi István
csendőrök, végül:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi márczius hó 16-ával:

Fábian Imre, Fábian Ferencz, Kopasz Gergely és
Áfra Ferencz csendőrök, csendőr címzetes őrsvezetőkke.

Járőrvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Herczeg Albert, Szőke József, Tóth András, Konrádi
János és Pfeiffer Fülöp csendőrök.

Műzasságra léptek:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Gelegonya András cz. őrmester, Német Máriaival, 1910.
márczius hó 8-án, Horgoson.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Kamplér Sándor cz. őrsvezető, Schreiber Paulával,
1910. február hó 10-én, Kunszentmártonban.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
Szigethi György cz. őrsvezető, Eszterhay Erzsébettel,
1910. február hó 15-én, Nagykaposon.

Feleki Ferencz cz. őrsvezető, Szirmay Etelkával, 1910.
február 2-án, Visken.

Paul János cz. őrsvezető, Gedeon Amáliával, 1910.
február 5-én.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a szabadkai kir. törvényszéknél Fizetés
1400 korona. Lakpénz 500 korona. Magyar nyelv szóban és
írásban, Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvé-
nyek a szabadkai kir. törvényszék elnökéhez 1910 április 9-ig.

Egy hivatalozolgal állás a kolozsvári kir. Ferencz-József tudom-
mány-egyetemenél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természettani
lakás. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írás-
ban. Kérvények a tudomány-egyetem rectori hivatalánál 1910.
évi április hó 8-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Honvédelmi miniszter ur önagyméltósága által f. évi február hó 25-én kelt
148956/16. 1909. szám alatt elrendelt új mintájú Esemény kimutatá-
... sok már raktárunkon készen vannak és megrendelhetők. ...